

Az egyház mint formálódó közösség

Augustinus egyházatya szerint az egyház láthatókból és láthatatlanokból áll. Az egyház e kettőnek titokzatos valósága.

4. oldal

„Akiknek szükségük van a szolgálatomra”

A közösség tagjai más-más módon élik meg Istennel való kapcsolatukat, de az online jelenlét nem tudja pótolni a valóságot.

8. oldal

Kritikus gondolkodás már gyerekkorban?

Mindannyian szeretnénk tudni, mit is kell elsajátítania gyermekünknek ahhoz, hogy sikeres, boldog ember lehessen.

15. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2020. NOVEMBER • 31. évf. 21-22. szám • Ára 3 lej

A munkatársi közösség

Ha nem egyedül dolgozol, akkor egy munkatársi közösség tagja vagy. Kollégákkal kell együttműködnöd, és ez lehet jó vagy kellemetlen élmény annak függvényében, hogy kik a munkatársaid és mennyire összetartó a közösség. Ideális esetben segítőkész, megértő, szorgalmas munkatársaid lesznek, igazi barátok vesznek majd körül, és a hangulat mindig jó lesz. Gondolom, ilyen is létezik.

De sokkal nagyobb a valószínűsége, hogy a munkatársak között létezni fog valamiféle feszültség vagy ellentét. Lesznek olyanok, akik fontosabbnak képzelik majd magukat, holott a közösség kevésbé értékes tagjai. Lesznek irigyek, lusták, állandóan elkésők, és olyanok, akik mindenben versengeni akarnak majd, és mindig mások eredményeit méricskélik. Esetleg főnökeid és beosztottaid is lesznek. Ehhez tudni kell, hogy a főnökök mindig „szemetek” – kivéve, ha te magad vagy az –, a beosztottak soha nem elég szorgalmasak – kivéve, ha te vagy a beosztott.

Ezenkívül mindig lesznek olyanok is, akik szerint a munkahelyen nem fontos tisztelni az időseket vagy nem kell jó reménnyel viszonyulni a szorgalmas fiatalokhoz. Sokszor azt látjuk, hogy a tejföldrészájú, aki felmászik a ranglétrán (vagy feltolják), elvárja, hogy az idősebbek is előre köszönjenek neki és hajlongjanak előtte.

(Folytatás a 2. oldalon)

Egy biztos: a közösség

Az újkoronavírus-járvány egyik hozadéka, hogy a karantén idején otthonukba kényszerültek sokat tanulhattak önmagukról. Észrevehettünk olyan egyértelmű dolgokat, melyek mellett eddig tovább rohantunk, nem tartottuk őket igazán fontosnak. A szülők észrevették, hogy nem is olyan könnyű a pedagógusok hivatása. A férjek sok esetben csodálhatták az édesanya, háziasszony és feleség kitartását. Az eddig saját választásuk miatt egyedül élők (szinglik) pedig rájöttek arra, hogy mekkora áldás lehet a közösség. Mert nem vagyok egyedül, mert van kihez szólnom és van, aki szól hozzám. Mert van kivel vitatkoznom és utána kibékülnöm. Igen, a közösséghez a konfliktusok is hozzátartoznak. De a konfliktusnak fejlődést, továbblépést kell

munkálnia. A közösségben változom, ideális esetben a jó irányba. Milyen közösségben élek? Merek, tudok teljesen őszinte lenni a velem egy közösségben élőkkel? A közösség bennem kezdődik. Amikor akarom a közösséget és teszek érte: például megbocsátok, alázatos vagyok, igazat mondok, már eleve nem elutasítóan állok hozzá. A világról, az irritálókról alkotott vélemény hangoztatása közepette jutott-e időm végiggondolni, hogy én magam vajon milyen közösségi tag vagyok? Jó velem közösségben lenni, egy családba tartozni, velem együtt dolgozni? A Mindenható önmagával és társaimmal megvalósuló közösségre teremtett. Mit kezdek ezzel?

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF LEVENTE

www.facebook.com/harangszo

A munkatársi közösség

(Folytatás az 1. oldalról)

A kegyelemből megtartott, haszontalanná vált alkalmazott viszont lekezelően bánik a sokkal felkészültebb, igényesebb kollégával, mert csak egy „taknyos”. (Ekképpen az ember negyvenhez közel lehet taknyos, de lehet „vénenber” is.)

Megrontja a kollegiális légkört az is, hogy a felettesek sokkal jobban kedvelnek olyanokat, akik tudnak hízelegni, hajbókolni, és boldogan lihegve viszik a főnöknek a kávé.

Érthető ez a helyzet, mert sokaktól nem is várható több, de bosszantó is, hogy ilyen egyszerűen is lehet kegyeket szerezni, míg másoknak dolgozniuk is kell. A kegyezésnek persze vannak más alternatívái is: a munkatársak befektetése, a besúgás, a buzgó látszatmunka, meg amikor mindenben egyetértünk a felettesünkkel, és dicsérjük hatalmas esztét.

Tovább bonyolítja a helyzetet az, hogy sok helyen nem teljesen világos, hogy ki kinek a felettese, és ki kit irányít valójában. Van olyan, hogy az öreg szaki mindenkinél jobban ért az elvégzendő feladathoz, és bár papíron nem ő a főnök, sokszor megszabja, hogy mi legyen. Máskor ez visszájára fordul, és komikussá válik, mert a régi alkalmazottak nem értik esetleg azt, hogy azok, akik később jöttek, a munkahelyi hierarchia szerint mégis felettük állnak. Így az idős titkárnő fiának szólítja és kioktatja a fiatal felettesét, vagy az igazgató gépkocsivezetője azt hiheti magáról, hogy a főnök után ő következik a rangsorban, és nekiáll dirigálni.

Örök konfliktus forrása a pénz is. A munkatársak sokszor nehezményezik azt, hogy némelyek látszólag semmittevéssel is több fizetést kapnak, mások kemény munkával is keveset.

Az elmúlt harminc év nem volt elég ahhoz, hogy a kommunista maszlagot kiirtsa a kollektív tudatalattiból, és mindenki megértse: a munka értékét nem az adja meg, hogy mennyire fárad el közben a munkás.

Az ellentéteken sokszor a csapatépítő tréningek, a közösen megünnepelt születésnapok, a hamisan hirdetett „itt mindnyájan egyenlők vagyunk” sem segít, mert a mosolyok mögött gyógyíthatatlanul lappang a vágy, hogy egymást megfojtsák egy kanál vízben.

Szóval nem könnyű munkatársnak lenni. Ha ezt végiggondoljuk, megtanuljuk megbecsülni azokat, akik ismernek bennünket a munkahelyünkön, és mégis barátaink akarnak lenni az élet többi részében is...

WAGNER ERIK

Az üldöztetés az igazi tanítványság jele

„Boldogok vagytok, ha énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket...” Mt 5,11

Egy beszélgetés alkalmával valaki így szólt: „Tulajdonképpen sohasem értettem, hogy miért üldözték Jézus követőit már az első időktől fogva, hiszen ezek a légynek sem ártottak, mindenkin segítettek, és ezt még a nem keresztyén kortársaik is elismerték.”

Hogy mégis miért üldözték és üldözik a keresztyéneket, röviden így lehet megválaszolni: mert mások, mert emlékeztetnek, és mert békességszerzők.

MÁSOK

Az első keresztyének valóban mások voltak, mint a körülöttük élők. Nem vettek részt a császár imáadásában. Ma így mondanánk: nem voltak sem önimádók, sem sztárhajongók.

A pogány lakomákról távol tartották magukat. Ma így mondanánk: nem jártak kocsmába, bárba vagy diszkóba, nem voltak káromkodók, részegesek vagy házasságtörők.

Igen, akkor is elviselhetetlen volt a tömegember számára, ha valaki más, és azóta is az! Hogyan is tudnák elviselni a még nem hívók az Isten gyermekeinek jelenlétét? Ez sokszor már családon belül is komoly ellentétekhez vezet. Ezért óv az apostol a vegyes házasságtól: hívó a hitetlennel.

KRISZTUSIAK

A keresztyének azonkívül, hogy mások, Jézus-félék, krisztusiak, mert ezt jelenti a „keresztyén” szó, még szüntelen emlékeztetnek is.

Nos, ki szereti, ha valaki arra emlékezteti már pusztán léteével, másságával is, hogy ki ő? Hogy nem lehet „kétfelé sántikálni”, Krisztushoz is és a világhoz is tartozni. Hogy ő még a széles úton halad a kárhozat felé. Hogy neki is meg kell térni és újonnan kell születni ahhoz, hogy meglássa Isten országát. Az ilyen

emlékeztetőt nem szeretjük, ki kell iktatni, el kell tüntetni!

BÉKESSÉGSZERZŐK

Akármilyen különösen is hangzik, de ki szereti a békességszerzőt? Ez a harmadik szó, amely magyarázatot ad arra, hogy miért népszerűtlen a keresztyén ember.

Próbáljunk két veszekedő közé állni, legyen az a családban, a gyülekezetben vagy máshol. Lehet, hogy a végén megbékülnek, viszont ránk megharagszanak. De hát Jézus ezt előre megmondta. Ha mi vagyunk a harag villámhárítói, „*akik békét teremtenek*” (Mt 5,9), akkor belénk csaphat a villám.

Nem is ez a különös a dologban, hogy a világ gyűlöl minket, ez inkább természetes, és Jézus előre meg is mondta. Hanem az, hogy az ilyen Jézus-féle embereket, ezeket a másokat, ezeket az emlékeztetőket, ezeket a békességszerzőket Jézus mégis boldogoknak mondja. Vajon miért?

BOLDOGOK

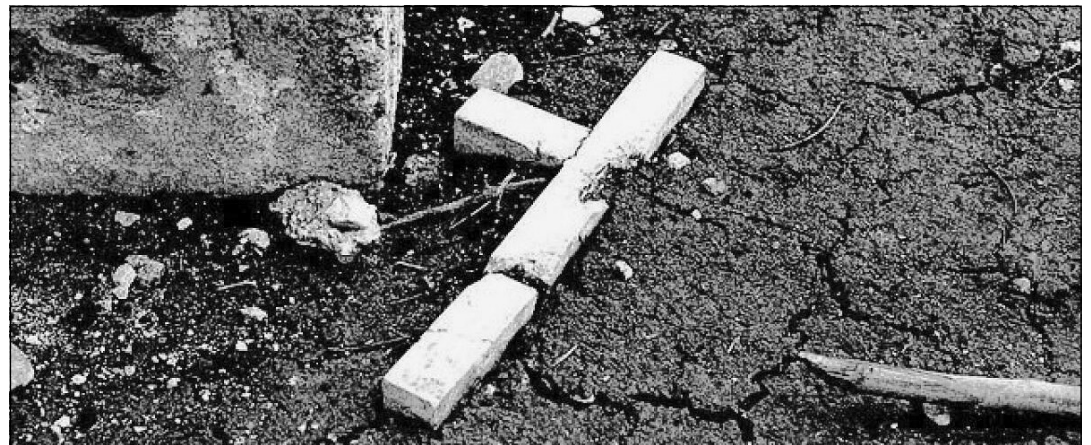
Azért boldogok, mert miközben őket fejbe verik, felnégyelik, tarkón lövik, üldözik, leköpik, kizárják és megalázzák, Krisztus és az iránta való szeretet olyan nagy a szívükben, hogy a szenvedést vagy nem érzik, vagy nem érdekli őket. Csak boldogok!

Az ilyen ember boldog, mert vele van Isten, sőt benne van Isten. Boldog, mert Isten gyermeke. Boldog, mert övé a mennyek országa, és jutalma bőséges a mennyben.

Így érthetjük meg, hogy hogyan sétáltak mosolyogva az oroszánok szájába a keresztyének, és hogyan égtek el zsoltárokat énekelve meggyújtott kereszteken.

Nem azon kell csodálkoznunk, ha körülöttünk megerősödik a keresztyénellenesség, hanem azon, ha csökken, mert ez azt mutatja, hogy feladtuk a másságunkat és a küldetésünket. Az üldöztetés az igazi tanítványság jele.

BOGYA MIKLÓS

Szokássá váljon a minden emberért való könyörgés

„Intelek azért mindenek előtt, hogy tartassanak könyörgések, imádságok, esedezések, hálaadások minden emberekért...” 1Tim 2,1–7

Az „intelek” az ősi szöveg szerint egy szelíd kérést jelent. Szinte rábeszélve szól Timóteushoz és a többi gyülekezeti taghoz az apostol. Biztatja őket, a lelkükre beszél, nyomatékosan kéri őket, hogy tartassanak könyörgések.

LEGYEN ÁLLANDÓ GYAKORLAT

A tartassanak nem jelent mást, mint hogy ez szokás legyen. Ne csak ma imádkozzanak, ne csak akkor, amikor összegyűl a gyülekezet, hanem legyen megszokás minden ember számára.

Testvéreim, a mi életünkben annyi rossz szokás van. A szokásainknak a rabjai vagyunk. Sokszor azt tesszük, ami nem méltó hozzánk.

Az apostol az Isten szerinti élet fontosságára irányítja a mi figyelmünket. Ennek az életnek a velejárója kell hogy legyen az imádkozás. Ez, az imádkozás kell hogy szokássá váljon számunkra. Nem csak az istentiszteleten, hanem életünk minden idejében imádkoznunk kell.

Ne csak magunkért vagy ne csak szereteteinkért imádkozzunk. Ne csak a szűkebb környezetünkért, hanem minden emberért.

Vajon szokás-e ez a mi életünkben? Állandó gyakorlat-e ez? Könyörgünk-e, imádkozunk-e, esedezünk-e, hálát adunk-e egymásért? Nem csak azokért, akik járnak a templomba, nem csak azokért, akik segítenek bennünket, hanem minden emberért!

Intelek benneteket –mondja az apostol és mondom én is. Intelek, vagyis kérve kérlek, lelketekre helyezem, hogy minden emberért imádkozzatok.

A legtöbb ember bajban van, a legtöbb ember keresztet hordoz, sokan eltévedtek e világ útvesztőiben. Nem tudnak visszatérni az Úrhoz. Talán még azt sem tudják, hogy hogyan kell azt elkezdni. Imádkozzatok, imádkozzunk minden emberért, hogy Isten Szent Lelke legyen segítségükre. Ugye szokássá fog válni nálunk az egymásért való imádkozás! Ugye nem fogjuk elfelejteni!

A MEGDÖBBENTŐ FOLYTATÁS

Azt mondja az apostol, hogy imádkozzanak a királyokért és minden méltóságban levőért.

Azért megdöbbenő ez – nem is gondoltam erre –, de az az igazság, hogy nem keresztény királyokról van szó.

Mondok egy nevet: Né ró császár. Nagyon gyűlölte a keresztényeket. Képes volt felgyújtatni Rómát, hogy aztán a keresztényeket okolja a tűzvészért.

Ám a többi uralkodót is említhetjük: Traianus, Valerianus, Diocletianus stb.

Aztán Constantinus 313-ban kiadta a türelmi rendeletet, de addig nagyon sok ke-

resztyén meghalt. A kiéheztetett oroszlánok elé vetették őket, mert nem tagadták meg hitüket, nem tagadták meg Krisztust. Szurokba mártották őket és égő fáklyaként világítottak.

Egyébként ma is van keresztényüldözés... (Észak-Korea, Kína, Egyiptom stb.) Adjunk hálát az Úristennek, hogy a mi életünk csendes, békés mederben folyik és szabadon imádkozhatjuk Istenünket.

Imádkozzunk a királyokért. Melyikért? Azért, aki egy fél országot ellopot? Imádkozzunk az államelnökökért, miniszterekért, akik lopnak, csálnak, rabolnak? Azokért, akik romlásba taszították a népet?!

Itt az apostol nem azt mondja, hogy azokért a királyokért imádkozzanak, akik megérdemlik. Itt egyszerűen csak annyit mond, hogy imádkozzanak a királyokért. Mindegyikért! És minden méltóságban levőért.

Az V. parancsolat sem fejtegeti, hogy csak akkor tiszteld atyádat és anyádat, ha megérdemli. Itt sem magyarázkodik az apostol. Egyszerűen csak annyit mond, hogy imádkozzanak a királyokért és minden méltóságban levőért. Erre is vonatkozik az, hogy legyen szokássá ez az imádkozás.

Nekünk is meg kell tanulnunk imádkoznunk a mi királyainkért, vezetőinkért, minden méltóságban levőért. Imádkozzunk értük, hogy istenfélelem legyen a szívükben. Így az Ige szerint kormányoznák a népet, a népeket.

Testvéreim, ha istenfélelem van a szívünkben, ez természetes kellene hogy legyen. Nem mi döntjük el, hogy miért vagy kiért szabad és kell imádkozni, hanem Isten dönti el. És hogyha Isten ezt mondja, akkor ez a jó!

Imádkozzunk a méltóságban levőkért, mert ez tetszik Istennek és így csendes életet élhetünk. Ez kedves Istennek, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön. Imádkozva eszközök lehetünk Isten üdvözítő munkájában. Imádkozzunk a királyokért, hogy javuljanak meg, adják át életüket az Istennek és Jézus Krisztusnak, hogy a népet Isten félelmében neveljék és kormányozzák.

ESZKÖZ ISTEN KEZÉBEN

Az ilyen való imádkozást Isten munkálja bennünk. Áldott az az ember, aki így tud imádkozni! Ugyanis Isten használni akarja a mi imádságunkat abban, hogy minden ember üdvözljön, vagyis hogy megmeneküljünk az örök kárhozattól.

Az üdvösség azt jelenti, hogy örök örömben, jóban lesz részünk, melynek előízét már itt a földön érezzük.

Isten azt akarja, hogy minden ember üdvözljön és az igazság ismeretére eljusson.

Vajon mi az igazság? Bizonyos, hogy nem emberi vagy emberek igazságáról van szó, hanem valami másról. Inkább úgy mondom, hogy Valaki másról.

Jézus Krisztus azt mondta: Én vagyok az út, az igazság és az élet. (Jn 14,6). Ő az Igazság. Nem az, amit én gondolok, vagy amit más ember gondol igazságnak. Jézus maga az Igazság. Az Úton haladva az Igazság a mienk lesz és elnyerjük az Életet, vagyis üdvösségünk lesz. S akkor semmi kárhoztatásuk nem lesz azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak. Nem kell hát rettegnünk az ítélettől. Jézusért üdvösséget nyerünk.

Itt a földön egyre jobban megismerjük a mi Urunkat, Jézus Krisztust. Eljutunk az igazság ismeretére. Újból és újból tanulunk Tőle és egyre jobban megtapasztaljuk, hogy Ő a mi közbenjárónk. Jézus Krisztus. Senki más.

Még csak annyit, hogy az apostol azt mondja: „Jézus önmagát adta váltságul mindenekért... ami végett rendeltettem én hirdetővé és apostollá.” Ez nemcsak a lelkipásztor feladata, hanem minden emberé is.

Bizonyságot kell tennünk arról, hogy Ő a mi egyedüli megtartónk, Ő a mi közbenjárónk, aki önmagát adta váltságul bűneinkért. Megtartatásunk van: már itt a földön és az örökkévalóságban.

Hirdessétek hát, mondjátok el minden embernek, azoknak is, akik nehéz helyzetben vannak, mondjátok el, hogy aki az Úrban bíz, az nem csalatkozik, sem e földi létre nézve, sem az örökkévalóságra nézve, mert Jézus mindnyájunkért eleget tett. Érettünk közbenjár az Atya színe előtt és Óérette Istenünk megbocsát, ha alázattal átadjuk életünket Neki, és tovább vezet az örökkévalóság felé.

Az egyház mint folyamatosan

Augustinus egyházatya szerint az egyház láthatókból (templom, istentisztelet, tanítás, törvények, erkölcs stb.) és láthatatlanokból (az, hogy valaki igaz hívő, kívülről nem látszik) áll. Az egyház e kettőnek titokzatos valósága. Az Újszövetségben használatos eklézsia megnevezés is ezt igyekszik sugallani. Athén virágkorában a város hivatalosan összehívott férfiúi alkották az ekléziát, háborúról és békéről döntöttek, szerződéseket kötöttek és szövetségeket szerveztek. Minden gyűlés imával és áldozattal kezdődött, mindenki egyenlő jogokkal és kötelezettségekkel bírt. Ez a mai demokrácia alapja.

A szónak azonban van egy ószövetségi gyökere is. Az Ószövetség görög nyelvű fordításában rendszeresen az „Izrael gyülekezete” vagy az „Izrael közössége” kifejezés fordításaként használták az eklézsia szót. A zsidó felfogás szerint Isten népét azok alkotják, akiket maga Isten választott ki és hívott el, hogy szavát meghallják, és a szerint cselekedjenek.

Kálvin János *Institutiójában* az Anyaszentegyház megnevezésben az egyház alapvető jellegét látja. Az egyház az istenfélők anyja. Szolgálatával, mint az anya, úgy gondoskodik arról, hogy a hitben csecsemők eljussanak az érett férfiúi korra.

AZ ELFELEDETT KÖZÖSSÉG: AZ ESSZÉNUSOK

Jézus korában létezett egy olyan vallási közösség, melyről a Biblia említést sem tesz, de ma élő régészek és kutatók óriási jelentőséget tulajdonítanak neki. Egyesek egyenesen a keresztyénség bölcsőjét vélik felfedezni bennük. Ők voltak az esszénusok.

1947-ben a Holt-tenger nyugati részén, Jerikótól 20 kilométerre délre, Qumran település közelében egy beduin pásztorfiú – filmbe illően izgalmas módon – elkóborolt kecskéit keresve egy barlangban 2000 éves (Kr. e. III. – Kr. u. I. század) tekercsekre bukkant.

Ezek a tekercsek amellet, hogy – Eszter könyvének kivételével – az Ószövetség minden könyvének máig ismert legrégebbi kéziratait tartalmazták, egy olyan csoportosulás tanításait és életszabályzatát is magukban foglalták, melynek megismerése nagyban gazdagította a Jézus koráról alkotott képünket.

A korabeli vallási irányzatokkal (farizeusok, szadduceusok, zélóták) összevetve az esszénusokra illik leginkább mindaz, amit a több ezer bőrtekercs-darab az utókornak megörökített.

Már a kor három leghíresebb történetírója: Josephus Flavius, Plinius és Alexandriai Philón is beszámolt az alig 4000 tagot szám-

láló esszénusok szektájáról, akik a bűnös városok közösségétől elvonultan élve igyekeztek a lehető leghűségesebben betartani a mózesi előírásokat.

Ennek a célnak megfelelően településeket hoztak létre (egyik lehetett a Qumran melletti kolostorszerű épületegyüttes), ahol saját előjáróiknak engedelmeskedve éltek mindennapjaikat. Nem kereskedtek másokkal, hanem vagyonukat megosztva, kétkezi munkával tartották fenn közösségüket.

A jeruzsálemi Templom áldozatait nem tekintették érvényesnek, mivel elvilágiasodott papjaikat tisztátalannak tartották, és a Templom jövőbeni újjászenteléséig imádságaikkal helyettesítették az égőáldozatok bemutatását napkeltekor és napnyugtakor.

Saját liturgikus naptárat is használtak, mely a zsidó holdnaptár helyett a Nap járását követve 52 hétből (364 nap) és egy „emlékezési” napból állt. E miatt ünnepeik a „hivataloshoz” képest mindig más időpontokra estek, de így az újévet is mindig szerdán (a hét negyedik napja, az égitestek teremtése) ünnepelhették.

Hitték, hogy a végidőkben a világosság fiai (a szektához tartozók) negyven évig tartó harc végén legyőzik a sötétség fiait. Ebben a küzdelemben mindkét felet kozmikus segítők támogatják: Mikháel (Mihály) arkangyal a jókat és Béliál (Sátán) a rosszakat fogja segíteni, de Isten majd a Messiásban a jók oldalára fog állni és végleg eldönti a nagy harc kimenetelét. Ez az isteni közbeavatkozásról szóló közkeletű kép napjainkban is tovább él és erőt ad, és nemcsak az esszénusok mai közösségében, hanem a katolikus egyház angyalokról szóló tana révén is ismerős minden nehézségekkel szembenező keresztyén ember számára.

Léteznek olyan vélemények, melyek szerint a korai keresztyének életmódja, tanítása és világszemlélete nem véletlenül hasonlít nagyban az esszénusokéra. Egyesek egyenesen azt feltételezik, hogy Jézus nemcsak hogy ismerte őket, hanem maga is esszénus volt, a keresztyénség pedig nem más, mint a szekta egyik túlélő ágának továbbélése.

Ezek a vélemények természetesen nem állnak meg, bármennyire tetszetősen hangzanak is. Isten Fia ugyanis nem azért imádkozott az Atyához, hogy „vegye ki őket e világból, hanem hogy őrizze meg őket a gonosztól”. (Jn 17,15)

Hittek abban, hogy lelkük halhatatlan, ezért nyugodtan tűrték nemcsak a földi szerencsétlenségeket, de a testi fájdalmaikon is felül tudtak kerekedni. Ezt a meggyőződést a zsidó–római háború kínzásai sem törték meg, bár egyesek véleménye szerint a zélóták és siccariusok (törviselők) ennek hatására váltak ki közülük.

SZÉLSŐSÉGES KÖZÖSSÉGEK: A ZÉLÓTÁK ÉS A SZIKÁRIUSOK

Jézus egyik tanítványát, Simont két ízben is nyíltan zélótának nevezi Lukács evangélista (Lk 6,15 és ApCsel 1,13), és egyértelműen megkülönbözteti őt Simon Pétertől ezzel a megnevezéssel.

Josephus Flavius zsidó történetíró (kb. Kr. u. 37–100) írásaiban részletesen beszámol róluk. Júda rabbi és Cádók, a farizeus Kr. u. 6 körül szólította fel a zsidókat a Róma elleni aktív ellenállásra.

Az ellenállást a Quirinius (Czirénusz – Lk 2,2) helytartó idején elrendelt, Jézus születésekor már javában zajló népszámlálás váltotta ki. A népszámlálás ugyanis mindig

épülő és megújuló közösség

az adókivetés mértékének megállapításához volt szükséges. Isten népe felett viszont csak az Úr uralkodhat, ezért nem tűrhették, hogy a választott nép a Római Birodalom rabszolgája legyen. Minden erejükkel, utolsó vérükig és lehetőségig lázadniuk kellett hát ellene!

Flavius maga is ebben az elvakultságban látja a szekta erejét. Szabadságuk iránti szenvedélyük tette őket „legyőzhetetlenné”. Nevük is erre utal: buzgó, szenvedélyes. Szilárdan hittek abban, hogy ügyük szent, ezért Isten is melléjük áll és a végső győzelem már csak idő kérdése.

Az elnyomókat és a velük együttműködő zsidókat ellenségüknek tekintették. Kivégzéseket önkényesen, a Nagytanács (Szanhedrin) engedélye és jóváhagyása nélkül is elkövettek. A római hatalom keményen fellépett ellenük, de szenvedéseiket büszkén vállalták a nép szabadságának érdekében.

A zélóták szélsőségesen radikális csoportjaként működtek a szikáriusok (tőrösök), akik a ruhájuk alatt hordott rövid tőrrel kapták a nevüket. Politikai gyilkosságokat és merényleteket követtek el, de ők az utca emberét is támadták (!), hogy így a kollaboránsokat elrettentsék az együttműködéstől.

Fényes nappal, különösen a nagy ünnepek táján tevékenykedtek előszeretettel. Előre kiszemelt áldozatukat a tömegben leszúrták, majd a gyilkos fegyvert eldobva azonnal elvegyültek a riadt sokaságban.

A Törvényt szigorúan betartották, de elvakultságuk nem ismert határt. A rómaiaknak nem fizettek adót, pénzüket sem használták. Nem mentek át olyan kapun, amelynek tetején pogány istenséget ábrázoló szobor vagy dombormű volt.

Nem volt biztonságban egy zsidó sem, aki rómaiakkal fogott kezet, de annak a rómainak is meg voltak számlálva napjai, aki látta az istentiszteletet, de utána nem metélkedett körül. Anyagi szükségüket pedig rablással fedezték.

Pál apostolt egy alkalommal úgy akarták megöletni, hogy szikárius vezetőként feladták a római hatóságnak, de az apostol Félix helytartó előtt csakhamar tisztázta magát (ApCsel 21,37–38).

Egyes magyarázók szerint Barabbás, akit Pilátus Jézus helyett bocsátott szabadon, ugyancsak a szikáriusok közé tartozhatott (Mk 15,7). Ennek fényében Pilátus ajánlata, miszerint a nép választhat kettejük közül, politikai síkra tereli a kérdést: a galileai Jézus-Messiást választják, aki a bűntől való szabadulást hozza el, vagy pedig Barabbást, akiben a forradalom és az ellenállás olthatatlan tüze lángol, aki bátran adja életét, hogy elűzze a rómaiakat?

Júdás Iskáriotes (a latin sicariusból), Jézus árulója szintén közéjük tartozhatott,

amit még neve is megőriz. Árulásában elkeseredése is szerepet játszhatott, amiért Jézus nem a rómaiakat elűző uralkodóként lépett fel, hanem a társadalmi változások Messiásaként az embert akarta megváltani, és nem a rendszert, amelyben az ember él! Talán ezt a fellépést akarta kikényszeríteni Júdás azzal, hogy cselekvésre kényszeríti a Mestert a Gecsemáné kertben (amire mellékesen Péter is hajlott volna, hiszen kardot ragad és levágja a főpap szolgájának fülét! – Jn 18,26).

Az erőszakos tettek mindig a hitetlenségről tesznek bizonyosságot! Aki kardot ragad, hogy érvényre juttassa Isten országát, az még mindig nem érti az Atya akaratát, és valójában a sajátját akarja kikényszeríteni Urától.

PÉLDÁS KÖZÖSSÉGEK: A SZERZETESI RENDEK

A szerzetesi életforma kezdettől fogva tiszteletet ébresztett az emberekben. A kolostori egyenlőség (erre utal a testvér megnevezés is), egymás támogatása, a felebaráti szeretet gyakorlása és az emberségesség kiutat mutatott a középkor társadalmi züllöttségéből.

A szerzetesi életforma a mindennapok középpontjába Krisztust állította (Neki engedelmeskedni, Őt szolgálni és az Ő szenvedéseiben részt venni).

Benedek regulája életképesnek bizonyult, ezért kezdeményezését az egyház felkarolta, és pápai segítséggel a bencések Európa szellemi és gazdasági életének vezetői lettek.

Nagy hatást gyakoroltak a középkori társadalomra még a ferencesek, akik apostoli szegénységben folytatott életükkel mások javát szolgálták; a domonkosok kolduló rendje, akik a tiszta keresztyén hit védelmére és terjesztésére szánták oda életüket (alapos teológiai felkészültségük folytán közülük

kerültek ki az inkvizítorok); a premontreiek kanonokrendje, akik a szemlélődő életformát először kötötték össze a papi tevékenységgel.

Bár a ciszterciák és a karthauziak rendje is a szemlélődő rendek közé tartozik, hatásuk mégis egyértelműen tapasztalható. Előbbi a világtól elvonulva, szinte elzárkózva folytatta tevékenységét az építészet, a gazdaságtan és a zene terén, míg utóbbi a városok humanista központja lett. A hallgatási fogadalom (a magány, az ima és a böjt elmélyítése) jól megfért az állat- és növénytermesztés fejlesztésével (karthauzi macska, 130-féle fűszerből készült likőr).

A legnyilvánvalóbb hatása a középkor-ra kétségkívül a jezsuiták rendjének volt. A

Loyolai Ignác alapította rendet III. Pál pápa hagyta jóvá 1540-ben az ellenreformáció „fegyvereként”.

A katolikus megújulás mellett (lelkigyakorlatok és népmissziók) a nevelés volt a legeredményesebb rekatolizációs eszközük. Jelmondatukat ugyanis („Mindent Isten nagyobb dicsőségére!”) elsősorban a pápaság megerősítésén keresztül próbálták érvényesíteni.

Mária Terézia idején (1740–1780) még a tehetősebb református nemesek gyerekeit is elvették szüleiktől (rendszerint zsarolással vagy mondvacsínált indokkal), hogy hithű katolikusokat neveljenek belőlük.

A királynő sírva is fakadt, miközben kénytelen volt kihirdetni XIV. Kelemen pápa 1773-as bulláját, amellyel feloszlatta „Jézus Társaságát” a Habsburg Birodalomban.

A szerzetesrendek megbecsülése a reformáció előtt indult hanyatlásnak. Az elvilági-asodott kolostorok sok esetben már csak jövedelemforrásnak számítottak: jövedelmüket a tartományok hívei biztosították, ráadásul a pápán kívül senkinek sem (még az egyházmege püspökének sem!) volt hatalma felettük.

Végszó

Az egyházat Kálvin a szentek közösségének nevezi, de nem azért, mintha erkölcsileg tökéletesek alkotnák (sem a Jézus korabeli, sem a középkori közösségek nem voltak azok), hanem azért, mert az egyház „elindít” a hitben felnőtté válás rögs útján: a bűnös ember naponta igyekszik előre haladni a megszentelődésben. Közösségben pedig ez is könnyebb!

TOKÁR SÁNDOR

A család hatása a gyerek életére

Amikor egy gyermek neveléséről gondolkodunk, elsődlegesen tekintjük a családi hátteret, az apa és anya szerepét a gyermek életében. Ha egyetlen mondatba akarnám sűríteni a család hatását, akkor ez a következő lenne: a család a gyermek lelki immunrendszere.

Ismerjük az immunrendszerünk működését: az a feladata, hogy harcoljon a különféle kórokozókkal, amelyek bekerülnek a szervezetünkbe. Akinek jól működő immunrendszere van, azt semmilyen betegség nem tudja térdre kényszeríteni. Amint az immunrendszer meggyengül, bármiféle kórokozó kerül a szervezetbe, betegség alakulhat ki.

Szerintem ez így működik lelki szinten is. A gyermeknek, amíg kicsi, nincs önálló védettsége lelki szinten. Nem tudja megkülönböztetni a jót a rossztól, nem ismeri ezt a világot, sem ennek a törvényszerűségeit. Mindenben ki van szolgáltatva a családnak, s kisgyermek korában legfőképpen az anyának, hiszen általában vele van a legtöbbet.

MI VAN, HA NINCS?

A gyermek az első éveiben a legtöbb dolgot, amit elmondunk neki, még nem érti, de mindent érez, és minden őt ért hatást elraktároz valahol a tudatában. Éppen ezért az egyetlen, amire ekkor lelkileg szüksége van, az az elfogadó szeretet. A testi szükségletekről most nem beszélünk, hanem a hangsúlyt a lelki nevelésre tesszük.

Nehéz kimondani, de előfordul az is, hogy az anya nem szereti gyermekét. Ennek sok oka lehet, de azt tudni kell, hogy nagy hátránnyal indul az, akit nem szerettek gyermekkorában, szakszóval kifejezve: érzelmileg sívár környezetben nőtt fel. Az anyák nem ismerik ezt el, mert valami oknál fogva egyébbel vannak elfoglalva.

Nézzünk okokat, amelyek miatt a gyermek teljes elfogadása elmarad. Ennek hátterében többnyire az anya vágyainak, reményeinek, kívánságainak *meghiúsulása* (frusztráció) áll. Ilyen lehet:

- az anya nem akart gyereket, mert az akadályozza őt eltervezett vagy megszokott életvitelében (fiatal, „élni vágyó” anya, karrieraspirációk *meghiúsulása*);
- az anya nem szereti a gyerek apját (esetleg gyűlöli is), és érzelmeit a közös gyerekekre viszi át;
- az anya megalázó vagy súlyosan hátrányos helyzetbe kerül a gyerek miatt (házasságon kívül szülte);
- a gyerek nem felel meg reményeinek (másnemű gyermeket kívánt, a gyerek külsejét nem találja megfelelőnek, a gyerek rossz tanuló).

A gyermeküket nem szerető anyák többnyire kíméletlenek, kegyetlenek, durvák. Jó

eset, ha csak közönyösek. Néha alig lehet megnyugtatóan eldönteni, hogy jót tesznek-e gyermekükkel, ha maguk mellett tartják, vagy az volna jobb, ha másra – esetleg gyermekotthonra – bízják a nevelését.

Ezek a gyerekek befelé fordulók lesznek, félénkek, később pedig attól függően, hogy milyen mértékben bántalmazták őket, lesznek ugyanolyan kíméletlenek, mint az őket nevelő anyák.

HAMIS KÁRPÓTLÁS

Emellett van egy másik probléma is, mely nemrég jelent meg, vagyis a modern élet hozta. Az, amit a házasságukban boldogtalan, személyi ambícióikban csalódott, lélekben elmagányosodott anyák szoktak mondani: „most már mindenem csak a gyerek”.

A más területen elszenvetett frusztráció miatt sokan akarják kárpótolni magukat gyermekükkel, és rajtuk keresztül próbálják megvalósítani azt, amit másképp nem tudnak. Ezeknek az anyáknak gyakran vannak kiemelkedő eredményeket elérő gyermekeik, de lelkiekben nagyon károsultak szegény gyermekek, mert az anyai szeretetet, amit egyáltalán kapnak, a teljesítményeiktől függ.

ÉS AZ APA?

Nézzük meg ezzel szemben, hogy mit jelent az, amikor megkapják azt, amire szükségük van gyermekként az anyjuktól. Ha az anya elfogadja a gyermekét és szereti, ha büszke rá, és örül mindennek, ami a gyermekével kapcsolatos, de közben neveli, irányítgatja, jó viselkedésre tanítja, akkor az a gyermek felnőve magabiztos lesz, lelkiekben erős, határozott célokkal, és a nehézségek ellenére (hiszen mindenki életében adódnak nehézségek) meg fogja állni a helyét a világban. Mert lesz lelki immunrendszere, és nem fog elesni, amikor az első nehézség éri.

Térjünk ki egy kicsit az apai hatásra. Azt hinnénk, hogy az apa hatása nem annyira érződik a gyermek első éveiben, hiszen sok apa

nem igazán tud mit kezdeni a gyerekekkel, míg kicsi. Viszont az apai hatás közvetetten is érvényesül, akár az anya érzelmein keresztül, akár a család fenntartásáért és ellátásáért érzett – tettekben is megnyilvánuló – felelősségben.

Ott van a gyerekekkel és anyjával való érzelmi kontaktusban és kötöttségben. Viszont van, amikor még inkább felértékelődik az apa szerepe az első években is.

A személyiségében gyenge anya mellett az egészséges mentalitású apa ellensúlyozni képes a hibás anyai bánásmódot, és gyakran támaszkodik a gyermekvédelmi szándék is az apa személyére és hatására – az anyával szemben.

A gyerek énejlődésének időszakában azonban már az apa szerepe éppen olyan fontosá válik, mint korábban az anyáé volt.

A FOLYTATOTT MINTA

A gyermek számára nagyon fontos a szülői modellek milyensége. Vajon tudják-e az apák, hogy a leánygyermekük majd azt a bánásmódot fogja megengedni a majdani férjének, ahogy ők viselkednek a feleségükkel, vagyis gyermekük anyjával?

A férfiak alkoholizálása, brutalitása kihat a gyermek egész felnőtt életére, és sok esetben a gyermek követi a tanult szülői modellt.

Az apai funkciók hiánya következtében a szociális beilleszkedés (függőség, normaalkotás, pszichoszexuális fejlődés, kötődőképeség, modellírozás) hiányosan fejlődhet.

De ugyanúgy, ha a modell jó, a házastársak között a kölcsönös szeretet és tisztelet uralkodik, ez meghatározó minta lesz majd a gyermek számára, és nem fog választani sem bántalmazó társat, sem olyat, aki nem tud szeretni, mert arra a harmóniára törekszik, amit otthon tapasztalt.

A gyermek a szülőktől mintákat tanul, s amikor felnő, ezek hatással lesznek az emberi kapcsolataira, a párválasztására és a gyermekei nevelésére is. Adjunk a gyermekeinknek szeretetet, ha azt akarjuk, hogy sikeresek legyenek!

Rossz társaságba került a gyerekem

A gyermekeinknél kamaszkorban jelenhet meg egy probléma: a szülők azt veszik észre, hogy a gyermekük rossz társaságba került. Ilyenkor a legtöbb szülő hirtelen akarja megoldani a gondot, pedig nem lehet hirtelen megoldani.

Kamaszkorban már nem működnek azok a nevelési szokások, amelyeket a legtöbben gyakorolnak, vagyis az utasításokon alapuló nevelés: „menj ide”, „ezzel nem beszélhetsz”, „oda nem mehetsz” stb. azért, mert „én mondom”.

A JÉGHEGY CSÚCSA

Mi a megoldás, ha a fiatal elkezd kimaradozni, későn jön haza, italszagot érzünk rajta, vagy csak mástól tudjuk meg, hogy nem jó úton jár?

Ha engem kérdeznek, nincs gyors megoldás rá, mert ez nem egyik napról a másikra alakult ki, csak esetleg valami kirívó történt, amire a szülő felkapta a fejét.

Így szülőként fel kell tennünk a kérdést: mikor csúszott ki az irányítás a kezünk közül; hogyan lehetséges, hogy ez megtörtént; melyek voltak az első jelek, amelyeket nem vettünk figyelembe?

A társaságba most cseppent bele a gyerek, vagy ezek régi cimborák, csak kicsit elszaladt velük a ló? Vajon mennyi igaz abból, amit mesélnek róluk? Ezek mind-mind fontos kérdések.

Akinek kamaszkor előtt álló gyereke van, annak már most ajánlom, hogy nézzen utána, a gyerek kikkel barátkozik, miket csinálnak, amikor nincsenek otthon, hol járkálnak, mit mondanak a tanárok a gyermekükről, valamint meg kell hallgatni a gyerek elmesélt történeteit. Gyerekként sokat mesélnek, és lehet őket irányítani.

Ha arra ébredtünk, hogy már benne vagyunk a kamaszkorban, csak vállat von, szeret félrevonulni és visszaszól, vagy meg sem hallgat, kicsit elkéstünk a neveléssel.

Tehát a kamaszkorra a csemeténk gyerekkorában kell felkészülni. Meg kell próbálni őszinte kapcsolatot teremteni a gyerekkel, megismerni a barátait, a viselkedésüket, a kapcsolataikat. Rá kell nevelni arra, hogy válogassa meg a barátokat, és arra, hogy a vagányság még nem jelenti azt, hogy az a gyerek több. Vagányságból, egymás előtti bizonygatásból sok butaságot megtesznek.

Erősíteni kell a gyermek önbizalmát, szeretettel, odafigyeléssel, elfogadással, hogy ne rendelje alá magát más, domináns gyerek akaratának és butaságainak, hanem tudjon nemet mondani. Legyen egy értékrendszere, amelyet már gyermekként követ.

A BANDAVEZÉR ÉS KÖVETŐI

Másik fontos dolog: tudnom kell, hogy a gyerekem nem tökéletes. Sok szülő hajlamos arra, hogy a saját gyereke hibáit elkendőzze. Az ilyen szülő megharagszik, ha a tanárok vagy más szülők figyelmeztetnek. Pedig az ilyen figyelmeztetésnek örülni kellene, mert az első figyelmeztető jeleknél még be lehet avatkozni.

Tapasztalatom szerint azok a gyerekek lesznek a bandavezérek, akiknek otthon sok minden meg van engedve, vagyis akiket lazán nevelnek, és azok csapódnak melléjük, akikkel szemben túl szigorúak voltak a szülők. Utóbbiak maguktól nem térnek rossz útra, nem vesznek a kezükbe alkoholt, sem cigarettát vagy drogot, de megteszik, ha megkínálják vagy ráveszik őket.

Ezért szokott a szülő számára hihetetlennek tűnni, hogy az ő gyereke valami rosszat tett, mert otthon szófogadó. Viszont nem azért szófogadó, mert ő is úgy találja helyesnek, hanem azért, mert fél a szülőtől.

Ilyen esetekben, ha már belemélyedt a gyerek az ilyen társaságba, legtöbbször meg is tetszik neki ez az élet, mert hirtelen felszabadultságot kezd átélni az addigi szigorúságból. Elkezd sodródni a társasággal.

Minél szigorúbb volt a szülő, minél kevesebbet kommunikált a gyerekekkel, annál

nagyobb lehet majd a dac. Az a gyerek, akit csak utasítottak arra, hogy mit tegyen, de őt soha nem vették igazán figyelembe, hirtelen talál egy olyan közeget, ahol elfogadják és megértik. Viszont lehet, hogy ezért súlyos árat fog fizetni.

NEM KELL PSZICHOLÓGUS?

Tehát az, hogy milyen hatással tudunk rá lenni, nagymértékben függ attól, hogy az addigi években milyen kapcsolatot építettünk ki vele.

A megoldás attól is függ, hogy ki a társaság. Ha a társaság a gyermek eddigi baráti köre, csak van köztük egy-két vezér, aki rossz útra viszi, a dolgunk sokkal könnyebb, mert fel lehet venni a kapcsolatot a többi szülővel, lelkipásztorral, és lassan csapatostul visszább fogni őket.

A probléma akkor nagyobb, ha elkerült a gyerekünk egy másik városba, másik iskolába, és hozzácsapódott egy tekergő társasághoz. Akkor minél előbb ki kell emelni onnan. Át kell vinni másik bentlakásba, másik iskolába, vagy akár másik városba. A lényeg, hogy ezt azelőtt kell megtenni, mielőtt mélyebb barátság vagy szerelem szövődik abban a társaságban valakivel.

Viszont ez még nem jelent végső megoldást. El kell kezdeni, amit addig nem tettünk: megérteni azt, hogy erre neki miért van szüksége. Megjegyzem, nem sokat használ, ha pszichológushoz járattjuk, mert általában a családban van valami probléma, ami miatt erre szüksége van.

Ha kiszakítjuk a rossz társaságból (amiről tudni kell, hogy ez csak szerintünk rossz, a gyerek szerint semmi gond nincs vele), utána figyelni kell, mert előfordulhat, hogy ugyanezt megteszi máshol vagy az interneten. Vagyis mi azt hisszük, hogy otthon van és milyen rendes gyerek lett, közben pedig interneten is belekeveredhet rossz társaságba, amely ugyanúgy megpróbálhatja rávenni a rosszra, mint korábban.

Azt még tudni kell, hogy a kamaszok mindenképp lázadnak. Tehát nem kell megijedni, ha a gyerekünk kicsit dacosabb, vagy visszaszól, netalán nem csinál meg valamit első szóra. Jusson eszünkbe a saját kamaszkorunk. Így ennek a lázadásnak valahol teret kell engedni. Nem szabad csírájában elfojtani, viszont normális keretek közé kell zárni.

Minden életkori sajátosságot ki kell élnie a gyereknek. A pszichológusok szerint, aki nem éli meg a kamaszkorát tizenévesen, az lázadni fog később, amikor alkalma lesz rá. Akkor viszont, már házasságban élve, akár válással is végződhetnek az ilyen késői infantilis megnyilvánulások.

„Próbálok azoké lenni, akiknek

A közösség tagjai más és más módon élik meg az Istennel való kapcsolatukat, mondja Szalay László Pál telkibányai (magyarországi, Borsod-Abaúj-Zemplén megyei) lelkipásztor, publicista, aki szerint van valami, amit nem tud pótolni az online jelenlét, s ez a valóság.

– A mai embernek kontrasztos a közösséghez való viszonya. Egyfelől vágyik rá, másfelől a meglévő kevéske idejét sokszor mégis közösségtől mentesen tölti. Tizenhat éve szolgál Telkibányán, mik a tapasztalataid?

– Többféle releváns válasz létezik erre a kérdésre, és ezt nem azért mondom, hogy ezzel kikerüljem az érdemi feleletet. Inkább a kérdéset egy értelmezési lehetőségnek, esélynek tekintem. Mivel hivatásszerűen közösségekkel foglalkozó emberek vagyunk, az erre a kérdésre adott válasz egyfajta önmeghatározásnak, a végzett szolgálatunk teológiájának, filozófiájának is felfogható.

Magának a közösségnek több színtere van, ezenkívül az életkor, a társadalmi helyzet, a lakóhely, az egészségügyi státusz, a családi állapot mind befolyásolja azt, hogy ki és miből részesül.

Nem nagyon találunk olyan kimutatást, amely az alkalmakra járók és távolmaradók indokait tárná fel. Azonban biztos vagyok abban, hogy többen is jelen vannak olyanok, akik máshol szívesebben lennének, és jelentős számú az a mag, aki ugyan nincs ott, de lélekben a gyülekezettel imádkozik.

Nagyon tudok örülni azoknak, akik jelen vannak. Próbálok azoké lenni, akiknek szükségük van a szolgálatomra és ezt ki is nyilvánítják.

Képes vagyok elfogadni azt, hogy a közösség tagjai más és más módon élik meg az Istennel való kapcsolatukat. Valakinek a csendesség, valakinek a láрма, valakinek a völgy, valakinek a hegycsúcs, valakinek a próza, valakinek a líra, valakinek a pap, valakinek a papné. Ha bárki tetten éri a lelket önnön lényében, úgy hiszem, az semmi pénzért nem mond le arról, hogy faggassa, ha tolmáccsal is, annak alkotóját.

– Többféle megközelítést hallani a világjárvány közösségre gyakorolt hatásáról. A tavaszi első hullám idején még sokan azt remélték, nő majd a bezártság hatására a közösség iránti igény. Ám ez a felvetés nem igazolódott be, helyette a félelem és a szokás hatalma tovább szűkíti az egyházi közösségeinket. A koronavírus átírja a közösségi összetartozást?

– A békés, nyugodt időkben, hívó emberektől visszatérő felvetésként hangzott el, hogy bezzeg amikor próbák alatt kellett helytállni, elnyomtatásban, háborúban, fogságban, nélkülözésben, a beesett arc, a ki-

SZALAY LÁSZLÓ PÁL TELKIBÁNYAI LEKIPÁSZTOR

guvadt szemgolyó hamar megtalálta az eget, s a térd, ha kényelmetlenül, kelletlenül is, de földre rogyott.

Nem kívánok cinikus lenni, de tessék, itt van egy olyan állapot, ami kellően hatása alatt tartja a világot és rámutat újra az ember esendő, törékeny, harmincsepp léte, amelyet az első, tapogatózó napsugarak felszárítanak. Erre lehetne az emberiségnek egy egyszerű válasza. Valami heroikus, csodálatos, tiszteletet parancsoló, ahol az ember emberségből, szolidaritásból, együttérzésből, önfeláldozásból jól vizsgázna.

Viszont ahogy látom, az emberek a választ a tudománytól, az idő előrehaladtától, a politikai játszmák végétől várják. Az ember maga nem lett sokkalta vallásosabb, mint korábban. Azt észrevennénk.

Az igaz, hogy az egyház felfedezett, megtalált egy eddig nem kellőképpen kiaknázott missziói eszközt, a világhálót. Mindenféle előzetes képzés, tapasztalat, közvélemény-kutatás, fejlesztés nélkül, fejest ugrott – sok más hivatás gyakorlójával együtt – az internet

tengerébe. Viszont van valami, amit nem tud pótolni az online jelenlét, s ez a valóság.

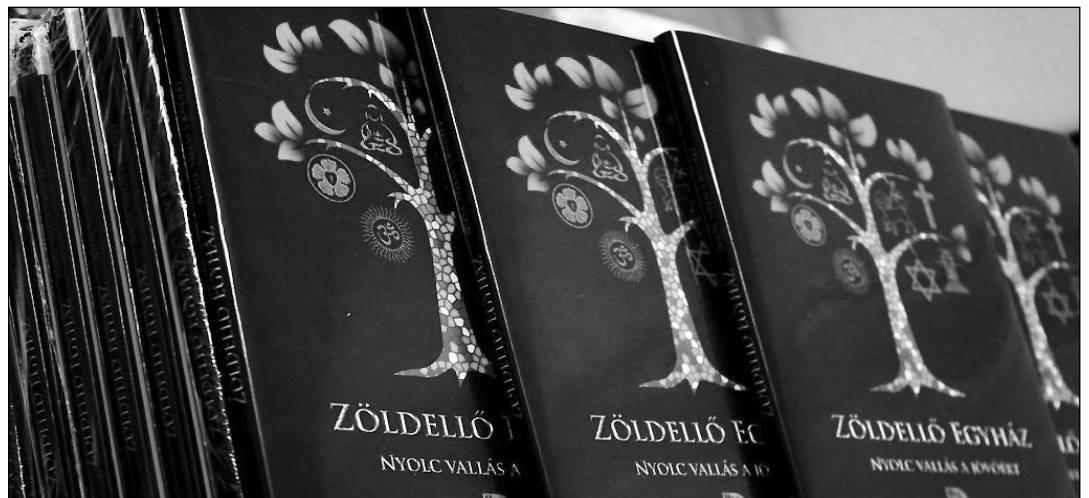
A valós időt, a valós teret, a valós jelenlétet, amelyből fakad maga a veszély is, a vírus hordozásának, átadásának valószínűsége, de hasonlatosan az áldott jelenlét úgyszintén ebből adódik. Isten használt korábban közvetítő eszközöket: égő csipkebokrot, tűzszlopot, felhőt stb. Aztán eljött az idő teljessége és „sutba dobta” ezeket a „villámhárítók”, amelyek lehetővé tették a viszonylagos közelséget, s elküldte egyszülött Fiát. Így olvassuk a feltámadása után: „az ajtók zárva voltak, eljött Jézus, megállt középen és így szólt hozzájuk: Békesség néktek!” A félelem elszigetelte őket, de Jézust nem lehetett kizárni és Ő maga hozta el a közösségbe jelenlétével a békességet. A herrnhuti testvérközösségben, hogy még jelenvalóbbnak érezzék Jézust, minden alkalomra egy üres széket tettek ki a számára.

– Európában drasztikus változások történnek, aggódva figyeljük, hova vezet mindez. Egyik írásodból idézek: „Kell-e a mai embernek a kegyesség? Érezzük-e a lelkiség csírát magunkban? Ébreszt az ige, szól hozzánk?” Mi a válaszod pár évvel ezelőtti kérdéseidre?

– Nincsenek illúzióim. Az iszlám fenyegetése nem mai történet. A mai eseményeket nyugati keresztyén testvéreink már 10-15 évvel ezelőtt előre jelezték. Bizonyára akkor voltak fontosabb dolgaink, mint hogy felkészüljünk az elkövetkezőkre.

Azt hiszem, formálódnak az közeljövőben olyan elkövetkezendők, amiket nem kívánnánk magunknak, de attól még be fognak következni. Nem az a kérdés, hogy el tudjuk-e hárítani ezeket a folyamatokat, hanem az, hogy milyen lélekkel állunk majd meg a viharban. Sajnos végtelenül elkésérítő az, hogy milyen üresen kong az emberi belső.

A nyáron fiatalokat táboroztattunk és mindig valamilyen élő emberi példát is fel-

ZÖLDELLŐ EGYHÁZ – EGYIK MEGÁLMODÓJA SZALAY LÁSZLÓ PÁL

szükségük van a szolgálatomra"

mutatunk a pihenés mellett a jelenlévőknek. Legutóbb G. Nagy Lilla Imola volt velünk, aki nemzetközi modellből lett nemzeti íróvá, most pedig Mónus László fogadta el a felkérésünket, aki többszörös világajnok íász.

Félelmetes volt, hogy a fiatalok nem értették meg ezeknek az embereknek a pályafutását. Nem az érdekelte őket, hogy mit kapott Nagy Lilla az anyaföldtől, a hazától, amit nem kapott meg a világot jelentő kifutótól. Inkább a karrier izgatta őket, amit ő el tudott engedni.

Nem értették Mónus Lászlónál a nemzet mindenekfeletti hívását. Azt a tiszteletet, amit a zászló iránt érez. Valamiféle ősi világot éreztek feltámadni benne, amikor kiejtette a szavakat a száján: Azért jöttem, hogy megmutassam a magyar zászló büszkeségét és az élni akarásunkat. Ahogy Dosztojevszkijnél a nemzeti érzés és a hit egy töről sarjad, azt hiszem, hogy hazaszeretet és Isten-szeretet az ember lelkében ikertestvérek.

Az az elképzelésem, hogy hasonló beállítottság kell a földi és a mennyi haza iránti ragaszkodáshoz. Erre a nyelvre kell megtanítani az új nemzedéket, hogy ne csak feleletként tudja a Himnuszt és a Miatyánkot, hanem lélekből és áhítattal ejtse ki a sorokat az ajkán.

– A magyar ökogyülekezeti mozgalom egyik alapítója vagy, ez nyolc éve fejt ki szolgálatát az ökológiai érzékenység ébresztéséért. Zöld egyháznak számít-e ma a református egyház?

– Azt válaszolnám, hogy sokkalta zöldebb, mint volt nyolc évvel ezelőtt, de még nem annyira az, hogy ezzel dicsekedjünk. A Kárpát-medencében hatvanál több regisztrált ökogyülekezetet tartunk számon. Még körülbelül ennyi gyülekezet lehet, amely tudatosan tesz ugyan a teremtett világért, de nem kíván egy mozgalom zászlaja alá beállni.

Idén tizenkét gyülekezet jelentkezett a címre és két gyülekezet az Ökogyülekezeti Díjra. A folyamatos érdeklődés is azt mutatja, hogy a keresztyén közösségek a mozgalom célkitűzésével képesek azonosulni és tanulni akarnak egymástól, hogy még hatékonyabban jelenhessen meg gyülekezetük életében a zöld gondolat.

A Magyarországi Református Egyháznak (MRE) van ökológiai programja arra nézve, miként segítse az intézmények, a gyülekezetek környezettudatosabbá tételét. Az MRE együttműködik a környezeti kérdések megoldásában az állammal. Mi sem mutatja ezt jobban, mint hogy a Tiszáninneni Református Egyházkerület 107 kisgyülekezetének a parókiáján sikerült az elmúlt években energetikai fejlesztést végrehajtani.

SZALAY LASZLÓ PÁLT A MAGYAR ÉRDEMREND LOVAGKERESZTJÉVEL TŰNTETTÉK KI

– Hogyan lehet egy gyülekezetet zöldebbé tenni, divatos szóval érzékenyíteni a környezettudatosság irányában?

– Menjünk ki együtt a természetbe és élvezzük annak szépségét. Ismerjük meg az időjárás nemszeretemet, mostoha arcát. Szeresszünk olyan élményeket, amelyekben az ember mellett a természet is szereplője a történeteknek. Tudjunk meg többet a természettől. Menjünk ki a kertbe vagy az erdőbe mádmegfigyelésre. Olvassunk és elmélkedjünk olyan bibliai igékről, amelyek a természethez és Isten tervéhez közelebb visznek: „Amíg a föld fennmarad, vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, nappal és éjszaka meg ne szűnjenek.” 1Móz 8,22 Legyünk mértéktartók. Ha lehet, feleslegesen ne használjuk az erőforrásokat. Kapcsoljuk le a villanyt, zárjuk el a csapot. Imádkozzunk a teremtett világ sebeinek gyógyulásáért.

– Erdélyből, a Partiumból is sok egyházi kirándulócsoport megfordul felétek, de mint-ha főleg Vizsoly, Sárospatak és Tokaj lenne a régióba érkezők célpontja. Miért érdemes Telkibányát, a szlovák határ melletti zempléni települést is felkeresni?

– Telkibányát turistaparadicsomként már régen felfedezték. Az 1930-as években idegenforgalmi mintatelepüléssé vált Károlyi Ilona jóvoltából. Felsorolni is sok lenne a látnivalókat. A legjelentősebbeket említem: aranybányák, Helytörténeti Múzeum, perlitfolyás, Szent Katalin-kápolna és Ispóty, Vártemplom, Gombfás temető-kert, Mátyás király kútja, kiemelkedő vendéglátás, wellness-szállodák, apartmanok, panziók, éttermek, csónakázótó, kalandpark, vadászat, gombászat, ásványgyűjtés, túrautak és kifogyhatatlan természeti szépség.

– Tevékenységed harmadik vetületéről még nem beszélünk. Számos teológiai, irodalmi, közéleti folyóiratban és lapban találkozhatunk írásaiddal. Sokfelé és komoly elkötelezettséggel publikálsz. Miért fontos számodra az írás?

– Az írás egy csodálatos tevékenység. Azt hiszem, hasonlóan lehet bánni a szavakkal, mint ahogy a zenész a hangjegyeket, a festő pedig a színeket kezeli. Az írást magát művészi elfoglaltságnak tekintem. Ha van olyan, hogy alkotói állapot, akkor a szövegek megalkotásának néhány különleges pillanatában ihletettnek érzem magam. Ihletettnek, vagyis vezetettnek. Nem magamból és magamtól írom, amit írok, hanem abból a közös szó- és gondolatbankból nyerem, amelyből az írók munkái születnek.

Való igaz, amit néhány írófejedelem már papírra vetetett, hogy az első sor után egyszerűen magától alakul a történet. Önálló élete van az írásnak, és nem csak akkor, amikor az alkotás nyomtatásban megjelenik. Már előtte, az alkotófolyamat során.

Azért is fontos az írás, mert ez egyfajta szerelem. Gyermekként Szamos Rudolf *Kántor* című bűnügyi történeteit olvastam, és miután befejeztem őket, leültem apám Erika írógépéhez és elkezdtem pötyögni a saját változatomat.

Apám íróember volt. Biztos, hogy számomra az írás egyfajta örökség. Az értelmiségi lét egyik pillérének tartom, hogy gondolataimat szóban és írásban közlöm.

Az írás önmagában kockázatos, de ha hallgatsz, cinkossá válsz, azokkal sülsz egygyé, akik nem tudnak írni és félnek gondolkodni. Mint a forrás, amit nem tisztítanak, s végül elapad. Odáig jut, hogy nem is emlékszik már rá, milyen volt, amikor másokat felüdített.

A legjobb gyógyír a járványra a közösség

Egy hat éven át miniszteri feladatkört is betöltő lelkész könyvének bemutatóján járunk, de ez sokkal több volt, mint egy kötet ismertetése.

Gyakran csupán formáságnak számít egy esemény kapcsán az előzetes regisztráció, a szeptember 22-én a Hold utcai Németajkú Református Egyházközség templomában tartott beszélgetés esetében viszont módfelett szükségszerű volt. Éppen annyian voltunk, amennyien a járvány miatti védekezés elveit szem előtt tartva le tudtunk ülni – néhányan így is a galérián foglaltak helyet.

Könyvbemutató kapcsán ritkaságnak számít ekkora érdeklődés egy hétköznapi kora délutánján – persze ha a szerző egy korábbi tárcavezető, érthető a résztvevők magas létszáma, köztük miniszterrel, államtitkárokkal, más fontos pozíciót betöltő személyekkel.

Azzal az örömmel tértem vissza ebbe az épületbe, hogy nagyjából 18 évvel ezelőtt épp itt ismerkedtem össze Balog Zoltánnal, s barátságunk ma is kitart.

Akkor még elsősorban lelkész volt – noha élénk közéleti érdeklődéssel felvértezve –, s most már újra elsősorban lelkészként volt jelen.

A könyvbemutató nem kizárólag róla szólt, olyannyira, hogy négyen ültek a pódiumon: a beszélgetést Gundel Takács Gábor, a SZEMlélek állandó szerzője vezette, a kötet témavilágának felvázolását pedig dr. Velkey György, a Bethesda Gyermekkórház főigazgatója és Molnár Ambrus református lelkész – összesen 66 közösség lelkipásztora – segítette.

ISTENI NÉZŐPONT

Ez az alkalom a gyűjteménybe foglalt írások által felölelt sajátos időszakot, a koronavírus hazai járványának első hullámát idézte a jelenlévők – és idézi a könyv mindenki olvasói – elé. Egy gyötrelmekkel, kihívásokkal, távolságtartással, személyesség hiányával, drámákkal gazdagon fűszerezett néhány hónapról van szó csupán, mégis méltónak találtatott ez a történelmi léptékekkel szinte észrevehetetlennek tűnő korszak arra, hogy Balog Zoltán írásai, beszédei, sőt Facebook-bejegyzései nyomán felidézzük, a veszteségek mellett mit nyertünk 2020 tavaszán. Ha nem éltük volna át saját magunk, önmagában a könyvbemutató hangulatára támaszkodva szinte sikertörténetnek tűnhetne ez a legkevésbé sem derűs megpróbáltatás.

Nincs ebben semmi torzítás, csupán a fókuszra kell áthelyeznünk az emberi, anyagi, idővel elenyésző „fontosságok” felől az isteni nézőpont távlatába. Erre bátorít a könyv, már a cím is szemléletváltásra hívogat: *Nem csak kenyérrel...* A három pont a végén kü-

lön poén, de nem lövöm le, bátran fel lehet fedezni, mélyebben belegondolni, mire is utal ez a sajátos címezés.

Magáról a négyfős dialógusról is lehetne legalább egy fél hasonló könyvet összeállítani – meg sem próbálom, inkább néhány gondolatmorzsát idézek fel az elhangzottakból.

IZOLÁCIÓTÓL A KÖZÖSSÉGIG

– A vírus szétvisz, ám mi közösséggel válasszunk a kihívásokra. Érdekes tapasztalat volt, hogy ebben a nehézségekkel teli időszakban még közelebb kerültünk egyházközségünk idős tagjaihoz, mint a járványhelyzet előtti, normál időben – foglalta össze lelkészi megközelítésű járványügyi tapasztalatait Balog Zoltán. – Hihetetlen felszabadulást éreztem ezekben a hónapokban, hiszen végre a lelkési hivatás lényegével foglalkozhattam. Egyrészt a tanítás került a középpontba, másrészt ott voltak mindannyiunk életében a konfliktusok, amiket nem lehetett megúszni, valamit kezdeni kellett velük. Áldott időszaként éltem meg mindezt – tette hozzá.

– A járványhelyzet első hulláma során meg kellett találni egymáshoz újra azt az utat, ami a megerősödésig, bizalomig vezet. Az izolációtól el kellett jutnunk odáig, hogy valamiképpen közösségbe lépünk egymással – fűzte tovább a gondolati szálát dr. Velkey György. – Számomra ez a könyv egy értelmiségi ember vívódása. Nem „kánaáni nyelven” íródott, hanem mindenki számára érthetően hív az életünk újragondolására értékelte a kiadványt a kórházi főigazgató.

Molnár Ambrus úgy vélte, a járványhelyzet olyan biblikus jellegű időszak, amikor Isten újat kíván munkálni bennünk.

– A nyomorúságunkra való ráeszmélés azt jelenti, hogy a lehetőségeink véget értek, de az élet még nem ért véget. Ha nem lenne Isten, ha nem lenne örök élet, akkor a nyo-

morúságnak önmagában, rövid távon nem lenne értelme – utalt a lelkipásztor mindazon szenvedések természetfeletti értelmére, amelyek a társadalmat érték, érik napjainkban is.

ÚT A PROBLÉMÁTÓL

Balog Zoltán szerint nem a vírus okozza az igazi problémát az életünkben, hanem „én, az ember”.

– Vannak olyan emberek, akik úgy gondolják, „én mindent jól csináltam, mások meg mindent rosszul”. Ne jussunk el ideig! Nem kell istenné tennünk magunkat, mert Isten már van, az élet és a halál az ő kompetenciája – mondta a házigazda szerepét is betöltő szerző.

Szerinte a lelkészek elkezdtek újra megtanulni beszélni, miután a digitális világ, a résztvevők nélküli istentiszteletek nagyobb felkészültséget, több összeszedettséget igényeltek.

Úgy látja, az eredeti üzenetet nem feladva, de mégis új nyelven kell a járványhelyzet idején megszólalniuk Isten embereinek.

Ez az új nyelv pedig testet ölthet akár egy bejegyzésben a közösségi média felületén, akár egy vizuálisan közvetített vallási alkalomban, egy kézbe fogható kötetben, egy nyilvános eseményben.

Minden felület jó eszköz lehet arra, hogy felismerjük: fontos és hasznos kapcsolatban lenni másokkal, egymással. A közösség akkor is ott van velünk, akkor is alkotórésze lehetünk, ha nem látjuk a többieket, ha fizikailag távol vagyunk egymástól.

Ez a könyv és annak bemutató alkalma arról szólt, hogy a fizikán túl is van élet, a kenyér mellett – azzal együtt – más táplálékra is szüksége van az embernek ahhoz, hogy akár járványhelyzet közepette is boldog élete legyen.

Átadták a felújított ákosi templomot

Szeptember 13-án délután adták át a Szatmár megyei település felújított Árpád-kori templomát, egyházi és világi méltóságok jelenlétében. A megújuló templom szólni fog a megújuló szívről, a megújuló szív pedig a megújuló feladatvégzésről – hangsúlyozta Csúry István püspök ígéhirdetésében.

MEGÚJULT A BIZALMUNK

Az ünnepi istentiszteleten Csúry István királyhágómelléki püspök prédikált a Zsolt 103,19–22 alapján. A zsoltáríró a menny felé irányítja a figyelmet, ahonnan az áldás érkezik.

A püspök elmondta, hogy az Úr áldása lett nyilvánvalóvá az ákosi templom megszerzésén. A történelem viharaiiban számtalanszor megrongálódott istenháza többször várt felújításra. Most a gyülekezet és más támogatók segítségével sikerült megvalósítani a renoválást Isten dicsőségére. Isten millió és millió templommal ajándékozta meg az emberiséget, s ezek mind-mind azt hirdetik, hogy az Úr trónusa a mennyben van.

Bánkódásra ad okot minden elrontott és kiüresített, az eredeti rendeltetésétől eltérően használt és lebontásra ítélt templom. „Ott, ahol elhallgattatják az Urat, ott, ahol nem szól az ige, ott, ahol már porosodik a Biblia és teljes egészében elnémulnak a bizonygatók, ott aztán fájdalom és félelem követik egymást... Megújult a templom, megújult a bizalmunk. Ez a földi sereg is tudja, hogy milyen feladatra kell készüljön, mert hallani fogja alkalomról alkalomra, amikor a templomba érkezik” – fogalmazott a püspök.

FOTÓ: ROSTÁS SZABOLCS

EGY ÚJ KOR ALAPJAI

Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős magyarországi államtitkár elmondta: egy olyan templomról van szó, amely nemcsak a Királyhágómelléki Református Egyházkerületnek az egyik ékköve, hanem a magyar művelődéstörténetnek is kiváló építménye.

„Úgy vélem, hogy a hit nemcsak a megoldás, az életünk alapja, amely a hűségünk a keresztyén hitünkhöz, de mindannak az alapja is, hogy támogatói lehetünk a gyülekezeteinknek, támogatói lehetünk a közösségeinknek, minden magyar közösségnek, mely éljen bárhol a világban: Magyarországon, a Kárpát-medencében vagy a diaszpórában Kanadától Új-Zélandig, Brazíliától Svédorszáig.”

2010-ben Magyarországon nem egyszerűen kormányváltás történt, hanem egy nagyon határozott irányváltás, mellyel befejeződött a rendszerváltoztatás. Ezzel a tíz évvel kezdtek meg egy új kor alapjainak a letételét.

Még inkább így van ez nemzetpolitikai értelemben, hisz az elmúlt időszakban radikális irányváltás kezdődött. Magyarország jelenlegi kormánya reméli, hogy az Erdélyben és a Partiumban élők érzik azt, hogy felelősséget érez irántuk. Mindent megtesz azért, hogy a magyar emberek szülőföldjükön boldogulhassanak.

Az elmúlt időszakban csak Erdélyben és a Partiumban több száz templom felújítását és újak építését támogatták. A felújított templomok mellett felújított iskolákat, új óvodákat és bölcsődéket adtak és adnak át a magyar közösségeknek.

TULÁRADÓ ÁLDÁS AJÁNDÉKAI

Pataki Csaba, a Szatmár Megyei Tanács elnöke elmondta: az ákosi templom Szatmár megye legrégebbi épített öröksége, s évszázadok óta magyarul dicsérik benne Istent. A politikus azt a reményét fejezte ki, hogy évszázadok múltán is ékes magyar nyelven szól Isten ígéje a majdani keresztyén közösséghez.

A Szatmári Református Egyházmegye vezetősege nevében Kiss József espereshelyettes

köszöntötte a gyülekezetet. A lelkipásztor elmondta, hogy a kisebbségi létbe szorult magyar közösség élete a sareptai özvegyasszony életéhez hasonló. Isten meghallgatta a nyomorúságban levő asszony imádságát és őt sokkal többel megajándékozta, mint arra számított. Ma azt tapasztaljuk, hogy Isten kegyelméből gazdagon megáldja a magyar kormányt úgy, hogy az a határon túli magyarokon is tud segíteni.

A MENNYORSZÁG ELŐCSARNOKAI

Tolnay István esperes Barth Károly szavait idézte, majd elmondta: „minden templom, amelybe belépünk, a mennyország előcsarnoka. Ha valaki belép az ákosi templom gyönyörű román kori kapuján, az az érzése támad, mintha a mennyország előcsarnokába lépne be. De ugyanezt érezhetjük akkor is, amikor az egyházmegye legfiatalabb templomába lépünk be: a nagykárolyi Kálvin-központba.

A Jóisten úgy adta, hogy mind az ákosi templomot – a magyarság egyik legszebb templomát –, mind az egyházmegye legfiatalabb templomát egyszerre fejzehtük be, egyazon támogatási forrásból, a Magyar Kormányéból.

Ma elmondhatjuk azt: boldogság minden egyes templomba belépni, érezni azt, hogy Isten országának előcsarnokában vagyunk” – fogalmazott az esperes.

Tolnay István halálát fejezte ki Isten jószágáért, és köszönetet mondott a magyar kormánynak azért, hogy olyan erős kézzel támogatja a határon túli magyarságot, amilyen nem volt még tapasztalható a trianoni szomorú esemény óta.

RENDKÍVÜLI

Dobai Zoltán házigazda lelkipásztor köszönetet mondott minden támogatónak, aki közreműködött abban, hogy a több mint 800 éves műemlék templom megújulhasson: „Az elmúlt napokban volt egy szó, ami mindig eszembe jutott és bennem csengett. Ez a szó az volt, hogy rendkívüli. Rendkívüli templomunk van, rendkívüli a helyzet, amelyben most hálát adunk, rendkívüli embereket, barátokat, ismerősöket, támogatókat látok ma magam előtt. Minden rendkívüli, az a helyzet is, amelyben most élünk. De a legutolsó, ami a legelső: rendkívüli a mi Istenünk, aki valóban kézben tart minket, megóv, oltalmaz, megtartja nemzetünket. Olyan jó, hogy ezt a templomot, nem tudom, hány évtizedre vagy évszázadra, de sikerült most megmenteni és átadni az utókornak, hogy ők vigyázzák majd a továbbiakban. Nagyon hálás vagyok a gyülekezettel együtt, hogy ez megvalósulhatott.”

Magyar óvoda épül Fratélián

Az idősebb temesváriak még emlékezhetnek a fratéliai (új-kissodai-besenyőtelepi-kendetelepi) „magyar világra”, amikor a kerület két iskolájában harmincon felüli létszámmal működtek a magyar tagozatok, és minden óvodában voltak magyar csoportok. Az utcákon megszokott volt a magyar szó, a kerület legtöbb boltjában is válaszoltak, ha magyarul vagy németül kért valamit a vevő...

A mai Steaua negyed tömbházrengetege helyén sorakoztak egykor a kerületet létrehozó telepes családok takaros kertés házai, ezek a városiasodás ellenére őrizték a hely vidékies hangulatát. Amíg lehetett, mert sorra dózerolták le őket, és csak a '89. decemberi csodának köszönhetően menekültek meg a ma is álló családi házak, amelyeknek legtöbbször tulajdonost cserélt az utóbbi évtizedekben.

NEM SOKASÁG, HANEM LÉLEK

De mégis, csodák napjainkban is vannak, elég csak a hatalmas közösségi összefogással felépített gyönyörű új-kissodai református templomra tekinteni és rögtön Berzsényi bő két évszázaddal ezelőtt megírt sorai az útmutatók: „nem sokaság, hanem lélek”.

Mert ha valaki megkérdezné a római katolikus vagy a református közösség lelkészeit, bizonyos, hogy előregezésről, fogyásról, aszimilációról számolnának be.

Mindezek ellenére a Herculane utcai magyar óvoda felépítése napjaink újabb csodájaként, az egykori „magyar világ” újra kibontakozása első csírájaként értékelhető.

A Kárpát-medencei óvodafejlesztési program keretében megvalósuló új intézmény alapkövének szeptember végi ünnepélyes letételén részt vett a temesvári magyar politikai alakulatok, oktatási intézmények, a civil társadalom számos képviselője, sok református és római katolikus lelképásztor. Az ünnepi rendezvényt megtisztelte részvételével Pál József Csaba temesvári római katolikus püspök, dr. Grezsa István miniszteri biztos és Tamás Péter tiszteletbeli konzul is.

A résztvevőket Bódis Ferenc esperes köszöntötte, beszédében a tudatos jövőépítésnek a közösségek életére meghatározó szerepét emelte ki, hangsúlyozva, hogy a temesvári magyar jövődó letéteményesei a gyermekek, nevelésük érdekében bölcsődeket, óvodákat és iskolákat kell építenie a közösségnek, „olyan intézményeket, amelyek hitében és nemzeti identitásában is erősödő nemzedékeket nevelnek fel”.

ISTEN TANÍTÁSÁRA ALAPOZVA

A versenyfutás, erőfitogtatás, elidegenedés világában csak Istennel együtt járva, együtt munkálkodva lehet hitelesen tenni a közös-

ségek érdekében – hangsúlyozta igehirdetésében Csűrű István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke. Az egyházi előjáró kiemelte, hogy a gyermeknevelés, nemzetünk megtartása, magyar közösségeink önazonosságának erősítése Isten tanításaira alapozottan válik sikeressé, és kifejezte amiatti örömét, hogy a temesvári óvodát Isten és a közösség szolgálata szellemében építik, majd megköszönte a magyar kormánynek a számos beruházás megvalósításához nyújtott támogatást.

A Magyar Kormány képviselőjében dr. Grezsa István, a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programért felelős miniszteri biztos mondott ünnepi beszédet. „Ez egy közel 50 milliárd forintos program, amely lehetőséget biztosított a Kárpát-medencében létező 1660 intézmény számának növelésére. Eddig 25 új óvodát adtunk át, amelyek új magyar gyerekeket vonzottak be a rendszerbe. Még legalább ugyanennyi óvoda vár átadásra, sajnos a járvány miatt ez csúszik. Több mint 1700 intézményről beszélünk már, és közben 783 óvodát újítottunk meg kisebb-nagyobb mértékben. A felvállalt másfél száz új óvoda fele megépült, és a program jövő évi befejezéséig meg fog épülni valamennyi.

A program kezdetekor 48 000 gyerek járt magyar óvodába, ez a szám mára 54-55 ezerre nőtt, és azt szeretnénk, hogy 60 ezerre bővüljön a következő egy-két tanéven belül!” – mondta dr. Grezsa István.

A miniszteri biztos befejezésül azt is elmondta: Temesváron 15 ezer magyar él, ami önmagában jelentős szám és egy székelőföldi kisváros lakosságával egyenlő, de az is egyértelmű, hogy a nagyvárosi szóróvány a legveszélyeztetettebb. Ezért is örömdetes, hogy sikerült ebben a városban a magyar életnek olyan sarokköveit elhelyezni, mint az Új Ezredév

Központ, a Gerhardinum líceumhoz és a Bartók Béla líceumhoz kapcsolódó fejlesztések, a Bolyai Szórványkollégium, az RMDSZ-szel együttműködve felépített óvoda és a református óvoda, a városnak magyar alpolgármestere van, és évről évre megszervezik a magyar közösség seregszemléjét, a Temesvári Magyar Napokat.

IGAZI ÖSSZEFOGÁS, VALÓS JÖVŐ

Köszöntőbeszédében Farkas Imre alpolgármester a jövőépítés és magyar megmaradás vonatkozásában a mai nemzedék legfontosabb feladataként olyan maradandó értékek megalkotását szorgalmazta, amilyen a jövődó szolgáló fratéliai magyar óvoda.

Halász Ferenc főtanfelügyelő-helyettes beszédében a Magyar Kormány, a történelmi egyházak, az önkormányzat és az intézmények példaértékű együttműködését méltatta, hiszen ennek köszönhetően valósulhatnak meg a közösségeinket megerősítő beruházások, fejlesztések, és reményét fejezte ki, hogy jövő ősztől gyermekzsivajtól lesz hangos az új óvoda, újabb gyermekek fogják gyarapítani a magyar óvodások számát.

A majdani magyar óvoda közösségerősítő szerepéről szölt dr. Erdei Ildikó, a Bartók Béla Elméleti Líceum igazgatója, kiemelve, hogy az óvoda a magyar nyelv megtanításának helyszíne, egyben a közösség építésének az eszköze, és az új óvoda erősítheti a már meglévő intézményi hálózatot.

A rendezvényt lezáró mozzanatként nemzeti imánk közös elénekzése előtt Csűrű István püspök, dr. Grezsa István miniszteri biztos és Bódis Ferenc esperes a jövődónek szóló üzenetként időkapszulát helyezett el a fratéliai magyar óvoda alapkövében.

Köröstárkányban átadták a magyar állam támogatásával épített új óvodát

A református egyház által felajánlott telken 130 millió forintos magyar állami forrásból új, napközi programos óvoda épült a Bihar megyei Köröstárkányban. Az intézmény ötven gyermek befogadására alkalmas.

Az átadást hálaadó istentisztelet előzte meg, melyen Csűry István püspök mondott prédikációt.

Az óvodaátadást a megosztott helyi magyar közösség belső vitája előzte meg. Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) helyi önkormányzati képviselője nem szavazta meg, hogy az egyház telkén a magyar adófizetők pénzéből felépített épületet adják használatra a román államot megtestesítő helyi önkormányzatnak.

Mint az egyház képviselője reagálásában tisztázta, a formai átadás tulajdonképpen jogot véd. Ez ahhoz szükséges, hogy a romániai adófizetők pénzén működhessen az intézmény.

Az avatóünnepségen dr. Grezsa István, a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program koordinálásáért felelős magyarországi miniszteri

biztos is kitért a konfliktusra. Mint az MTI-nek elmondta, az avatóünnepség világossá tette, hogy a magyar–magyar összefogás nem gerjeszthet magyar–magyar vitát, sőt a 21. században immár magyar–román vitát sem.

KÖVETENDŐ MINTA

A miniszteri biztos utalt arra, hogy a Körösök völgyében borzalmas történelmi múlt terheli a román–magyar együttélést, hiszen 1919-ben a bevonuló román csapatok a köröstár-

kányi magyar civil lakosság több mint száz tagját végezték ki.

„Erdélyben és a Partiumban sem értelmezhető a magyar nemzetpolitika a román-ság nélkül, a 21. században ki kell próbálni az összefogás erejét” – jelentette ki a miniszteri biztos. Hozzátette: Magyarország a visegrádi együttműködéssel vagy akár a magyar–szerb összefogással mintát ad, és ebbe az összefogásba várja a románságot is.

Az államtitkár örömtelinek nevezte a helyi református lelkész bejelentését, amely szerint Köröstárkányban idén többet kereszteltek, mint temettek, és azt is megjegyezte, hogy a Kárpát-medencei Óvodafejlesztési Program elindítása óta nőtt a magyar óvodába járó gyermekek száma. A több mint ezer lakosú Köröstárkányban a lakosság 97 százaléka vallotta magát magyarnak a 2011-es népszámláláson. A községhez azonban három kisebb román falu is tartozik, így közösségi szinten épp csak meghaladja az ötven százalékot a magyarok aránya. (MTI)

Felavatták Biharfélegyházán az idősothont

A Paptamásival közösen alakított Közösségi Fejlesztési Társulás sikeres pályázata révén hatmillió eurót fordíthat a két község fejlesztésre. A biharfélegyházi öregotthon volt a közös pályázat központi része. Az intézmény 2020 februárjában kapta meg a végleges működési engedélyt, a Diakónia Alapítvány nevére, mivel a református egyház szeretetszolgálatát működteti az intézményt.

FONTOS, HOGY VIGYÁZZUNK IDŐSEINKRE

Cseke Attila szenátor avatóbeszédében kifejtette, hatalmas eredmény az idősothont létrehozása, ugyanis fontos, hogy időseinkre megfelelőképpen vigyázzunk. Egy igazi önkormányzat, egy igazi vezető nemcsak arra ügyel, hogy le legyen aszfaltozva az út, épüljön ki víz- és csatornahálózat, hanem arra is, hogy a szépkorúak minőségi ellátásáról gondoskodjon. „Nyugaton nemcsak az egyházak, de az állam, az önkormányzat is finanszírozást biztosít. Biharfélegyházán azért jött létre ez az otthon, mert ez fontos az önkormányzatnak, akárcsak Monospetriben, Borson, ott is jelentős beruházást eszközölt az önkormányzat” – emelte ki Cseke Attila.

Csűry István, aki húsz évig Biharfélegyházán élt, az avatóünnepségen kifejtette, hogy az egyház felvállalta azt a szolgálatot, amelyet a diakónia szó foglal keretbe. Ez azt

jelent magyarul, hogy szolgálat az asztal körül, amelyet azért terítenek meg, mert rajta van az Úr Jézus Krisztus teste és vére. Ott olyan közösségi szolgálat történik, amely az Úrra néz, de a testvérek felé hat.

„Nagyon boldog vagyok, hogy azon a helyen, ahol fiatalkorom egy részét töltöttem el, olyan közösségi szellem alakult ki, amely komolyan veszi a diakóniai munkát, szolgálni egymásért, az időseknek” – fogalmazott a püspök. „Jézus szavait halljuk, pontosan tudjuk, mi a feladat. Bizony az anyaszentegyház missziós feladatát végezz. Itt találkozunk a világi szférával, a polgármesteri hivatallal, hogy apáinkat – akik már olyan helyzetben vannak, hogy nincs mód az önfenntartásra – minden tekintetben segítsük. Építeni kell diakóniai központot, ahol az emberek gondjain, problémáin segíteni tudunk.”

A JÓT SENKI NEM AKADÁLYOZHATJA

„A 78. zsoltárban ez áll: nappal felhőoszlop, éjszaka pedig tűzoszlop vezet. Ez nemcsak a múltban volt így, az egyiptomi fogságból való kiszabadulás idején, hanem napjainkban is így van. Igaz, hogy most ebben a helyzetben a felhőoszlop látványa mintha kissé árnyékba szorulna: gondok vannak mindenhol, kérdések tevődnek fel országos, megyei és helyi szinten. Ne féljete, bár a felhőoszlop nem látszik annyira, de éjjel jön a tűzoszlop.

Mózes könyvének 13. fejezetében az is meg van írva, hogy amikor az egyiptomiak célba vették a kiválasztottakat, üldözték őket, akkor a tűz- és a felhőoszlop beállt a menekülők és az üldözők közé, és az egyiptomiak nem látták Isten kiválasztottait.

Istennek csodái vannak. Amikor az anyaszentegyház szent szolgálata karöltve a világiakkal akadályokba ütközik, akkor felhő- és tűzoszlop tud megvédeni bennünket, ugyanis a jót senki nem akadályozhatja, a jónak győzedelmeskednie kell” – fogalmazott a püspök.

Az avatóünnepség végén Cseke Attila és Kelemen Zoltán polgármester jelképesen átadta Csűry István püspöknek az idősothont fából megmintázott kulcsát. Mint elhangzott, ez példamutató együttműködés az érdekvédelmi szervezet és a KREK között, ugyanis az RMDSZ építette az otthonot, de az egyház fogja működtetni.

Szeresd ki a pokolból a jövődöt!

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület nőszövetségeinek nyári konferenciái a maguk látványosságaival mindenkit lenyűgöznek. Ezt a szívet-lelket gyönyörködtető élményt éppen most értékelhetjük a legjobban, amikor körülményeink kényszerűségében elmaradt ez csodálatos alkalom. A hiányérzet miatti búslakodást azzal enyhíthetjük, hogy sokkal céltudatosabban összegezzük tapasztalatainkat és megtervezzük küldetésünk részünkre félretett feladatait.

Az anyaszentegyház belmissziója, melynek része a nőszövetségek szolgálata, a 21. században is igazolja létjogát. A romboló szenvedélyek és a szenvedélyesen rombolók világában, ahol lassan minden bűn elnyeri az elismerést, és minden embert gyarapító érték kiszorítható lesz, az egyház jelenlétére egyre erősödőn szükség lesz.

Lassan az utolsók között vagyunk, akik még kimondjuk, hogy nem lehet a törvénytelen követendőnek mondani, nem lehet a szabálytalant viselkedési formává tenni, és nem lehet a joghamisítókat véleményalakítóknak tetszelegetetni.

Lassan nemcsak hogy a bűn és bűnözők világát nem engedik hamis emberjogi elvek alapján megnevezni, de azokat állítják ítélőszék elé, akik fenntartják a jog és igazság soha sem változó elveit.

Nem elég megállapítani, hogy pokollá lett az általunk lakott világ, holott bizonyítékok ezreit sorolhatnánk még, hanem éppen az egyház missziói szolgálata révén fel kell mutatnunk a mélységből kivezető utat és erőt.

Az egészséges férfi-nő kapcsolat megóvta régióinkat a nyugati feminizmus közösségapító jelenségétől. Ebben van a mi nőszövetségeink hite a közösségvédelem szolgálatában, ugyanakkor a közösségek sérüléseinek, sebeinek gyógyításában. A jelenkori pokoli világot az egyház belmissziója Krisztusra tekintve segítheti ki a mélységből.

Hittel és engedelmességgel! A hit ajándék a mennyből, az engedelmesség válasz kegyelemből. Gyülekezeteink minden tagja kitárt szívvel kell esedezzen a hit ajándékáért.

Az ajándékba kapott hitemmel támogatom a családom tagjait, a gyülekezetemben élő testvéreimet és bárkit, akit közelembre küld a hit forrása, azaz Krisztus Jézus.

A hitben tiszta lesz a tisztátalan, és általa is tisztítja a világot a kegyelem Ura.

Az állandóan cselekvő Isten munkatársai, az engedelmes hívők a maguk helyén tisztító feladatot látnak el.

Jó elgondolni, hogy ilyenformán sok boldog házasság jön létre, örvendező család és egészséges gyermekek születnek. Fájdalmas viszont ennek ellenkezőjét tapasztalni közelebről vagy messzebről.

Amikor a pokolivá lett világról hallunk és kapjuk az elrettentő bizonyítékokat, bizony keresnünk kell az okokat és fáradhatatlanul a megoldást.

Isten a hívőt azzal jutalmazza, hogy megszenteli azt a házasságot, amelyben a társ hitetlen. Az ilyen házasság megszentelt közösséggé válik, és a megszületett gyermekek szentek, azaz Istennek kiválasztott gyermekek. Az emberi számítás csekély esélyéből, a kevés boldog házasságban születhet néhány egészséges gyermek realitása kegyelemből hihetetlenül hatványozódik. A kevés kenyér és hal ötezer embernek elég. Néhány hívő megszentelt házasságából sok gyermek születhet,

s ők már nem a tisztátalanok seregét szaporítják, hanem a szentekét.

Ezzel a minden képzeletet felülmúló isteni matematikával nekünk is gondunk támad. Őszintén el kell ismernünk, hogy bennünk is meggyengült annak hite, hogy ez még mindig valóra váltható üzenet lenne. Látva gyermekeink elkeserítően versengő környezetét, Istent elkerülő kortársak sorsát, a hitetlenség törzskönyvezését a mai társadalomban és egy sor életrontó jelenség elfogadását, nem is csodálkozhatunk.

Viszont a csodálkozás helyett az engedelmességnek következnie kell! A hitből származó engedelmesség felismeri Isten ígését, amely akaratán fakad, és szeretetén érkezik célhoz. Fel kell ismernünk megszentelt családjaink gyermekeit, akik bár ennek a korának szülöttei, és elválaszthatatlanok a mindenkor kísértésektől, mégis Isten országába tartanak, és nem ragadhatja el őket a világ vonzása és a pokol mélysége.

A ma rendbe hozott családok holnapra felnövő gyermekei többen lesznek, és tisztábban szentebbé teszik a most pokollá tett, de holnapra élhetővé tehető földet.

Számomra az ünneplőruhában, népviseletben és mosolygós arccal felvonuló nőszövetségi tagok ezt a gondolatsort, ezt a reményt hozzák és ezt a hitet gerjesztik. Tudom, hogy ilyen testvérekkel kiszéretjük a világot a pokol felemészítő lángjai közül.

CSÚRY ISTVÁN

Zilahon találkoztak a nőszövetségi vezetők

A Zilah-ligeti református templomban szervezték meg a nőszövetség vezetőségi találkozóját 2020. szeptember 26-án, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Nőszövetségi Vezetőségének tagjai és az egyházmegyei nőszövetségek elnökségi tagjai részvételével.

A találkozó témája a nőszövetség harmincéves szolgálatára való visszatekintés és az Isten megtartó kegyelméért való hálaadás köré épült.

Ígét hirdetett és a résztvevőket köszöntötte Bogya-Kis Mária, a KREK nőszövetségi

elnöknője. Köszöntőbeszédet mondott még Szász Bálint Róbert esperes (Zilahi Református Egyházmegye). A zilah-ligeti gyülekezetet Oláh Mihály lelkipásztor mutatta be.

Csúry István püspök *A belmisszió aktuális kérdései a Királyhágómelléki Református Egyházkerület életében* címmel tartott előadást.

A munkamegbeszélés során szóba került az elmúlt harminc év szolgálatának kiértékelése és a jövőtervezés. Záró áhítatot Oláh-Szántó Júlia, a Zilahi Református Egyházmegye nőszövetségi elnöknője mondott.

Erre az alkalomra készült el a nőszövetség jubileumi emlékkönyve, mely a Királyhágómelléki Református Egyházkerület nőszövetségének legutóbbi harminc évét mutatja be.

NKRE.RO

A kritikus gondolkodás már gyerekkorban elsajátítható?

Mindannyian szeretnénk tudni, mit is kell elsajátítani gyermekünknek ahhoz, hogy sikeres, boldog ember lehessen. Vannak úgynevezett túlélőkészségek, amelyekre szükségük van a mai gyerekeknek. Talán a szülőknek sem árt, ha elsajátítják őket.

MI AZ A KRITIKUS GONDOLKODÁS?

A fogalmat hajlamosak vagyunk azonosítani azzal, ha valaki gyakran megkérdőjelezi mások véleményét, álláspontját, vitát provokál vagy kritikus másokkal szemben. Ez az összehasonlás azonban téves. A kritikus gondolkodó nem azonos azzal sem, aki sok adatot és információt gyűjt és tárol vagy nagy tudása van.

A kritikus gondolkodó ember olyan, aki képes a rendelkezésére álló információk alapján következtetéseket levonni és használni is ezeket problémák megoldására. Képes maga utánajárni a kérdéseknek és megtalálni a releváns információforrást.

A kritikus gondolkodás segítségünkre van abban, hogy tisztában legyünk a tudásunkkal, fejlesszük az elképzeléseinket és megerősítsük az érvelésünket.

Használhatjuk rá a „dobozon kívül gondolkodás” kifejezést is, kiegészítve azzal, hogy egy kritikus gondolkodó számára a megegyezésre törekvés is kihívás. A kreativitást is nagyban segíti, hiszen így tudjuk értékelni és fejleszteni saját ötleteinket, terveinket, bármilyen alkotásunkat.

MIÉRT HASZNOS?

Régi és közismert mondás, hogy ha halat adsz egy éhezőnek, csillapítod az éhségét mára, ám ha megtanítod halászni, segítesz, hogy elkerülje az éhezést. Ha megjegyzel egy megoldást egy problémára, a jövőben azt a problémát meg tudod majd oldani, azonban ha a kritikus gondolkodásodat fejleszted, egy sor ismeretlen és új problémára is találsz majd megoldást. Kritikus gondolkodással értékeljük a rendelkezésünkre álló információkat és a saját gondolatainkat – ez segítségünkre van abban is, hogy a saját gondolkodásunkat fejlesszük, és egy nehéz helyzetben többféle megoldást is képesek legyünk kidolgozni.

Ezzel társas készségeinkre is hatással vagyunk, hiszen képesek vagyunk megvizsgálni egy helyzetet több nézőpontból, és a rendelkezésre álló információk alapján olyan döntést hozni, amely valamennyi résztvevő számára kielégítő.

A kritikus gondolkodás feltételez egyfajta kíváncsiságot és hajlandóságot az új ismeretek befogadására.

Hajlamosak vagyunk feketefehérben gondolkodni – ha egyik ismerv nem áll meg rá, akkor biztosan a másik jellemzi. Vagy ha az egyik változat nem igaz, akkor a másik biztosan az – például amikor döntőbíróként játszunk a gyerekeink között, és úgy véljük, ha az egyiknek nincs igaza, a másiknak biztosan igaza van. Ez a megközelítés magyarázható a bizonytalanságtól való félelemmel, vagy azzal, hogy időigényesebb megtalálni a valódi megoldást, mint kényelmes és könnyebben elfogadható – ám gyakran sablonos – módon zárni a számunkra sem komfortos helyzeteket.

Egy kritikus gondolkodó:

- el tudja viselni a bizonytalanságot;
- tudja, mi az, amit még nem tud;
- képes várni az értékes és értékelhető bizonyítékokra;
- képes várni a bizonyítékokra alapozott válaszokra.

Ha nem használjuk, elhamarkodott döntések születhetnek, megteveszthetők vagyunk, megkérdőjelezhetetlen területek lesznek az életünkben.

Használatával fejlődik az intellektuális önfegyelem, a saját ötletek tiszta kifejezése, a személyes felelősség vállalása a gondolkodásunkért és az eredményekért.

HOGYAN LEHET FEJLESZTENI?

NYITOTT KÉRDÉSEK

Ha nyitott kérdéseket használunk egy beszélgetés során, bevonjuk a másik felet. Amikor csak igen vagy nem lehet a válasz egy kérdésre, jellemzően a kérdező irányítja a beszélgetést, míg a válaszoló félnek nem sok lehetősége van a valódi részvételre.

A nyitott kérdések lehetőséget teremtenek a kérdezett számára, hogy a saját véleményét fogalmazza meg:

- „Szerinted hogyan folytatódik a történet?”
- „Hogy jutottál erre a döntésre?”
- „Miből tudod azt, hogy jó barát vagy?”

TÉNYEK ÉS VÉLEMÉNYEK

Ahhoz, hogy kritikusán tudjunk gondolkodni, fontos, hogy meg tudjuk különböztetni a tényeket és a véleményeket. Melyik tény, és melyik vélemény?

Határozzuk meg a különbséget a kettő között!

- „A síelés jobb sport, mint a szörfözés.”
- „Magyarország legnagyobb folyója a Duna.”
- „Az én anyukám a világ legjobb anyukája.”
- „A legó jó játék.”

Isten megtartott

„Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam.” 2Tim 4,7

1930. április 4-én születtem Zsibón, anyai nagyszüleim házában, de nem sokáig tartózkodtunk ott, mert amint halottam, csak arra vártak, hogy vajon én is meghalok-e abban a járványban, ami elvitte az első két kisgyermekem.

Néhány hónap múlva úgy nézett ki, hogy én is követem őket. Az orvos azt mondta, ha megérem a reggelt, megmaradok. Kevés reménységgel, lemondva rólam is, betakartak, otthagytak. Aztán – mesélték – reggel hallják, hogy szuszogok. Isten megtartott – írta önéletrajzában

VARSÁNYI RUDOLF

nyugalmazott lelkipásztor.

Gazdag és Urához ragaszkodó lelkészi szolgálatában hűséges társa és a gyülekezetek kántornője volt hitvese. Házassági szövetségüket Isten két gyermekkel és nagy családdal áldotta meg.

Szolgálatának állomáshelyei: Arad-Belváros (segédlelkész), Vervölgy, Magyargorosló, Ágya és Monó.

„Jó 44 évi szolgálat után” 1997-ben nyugdíjba került, de életének utolsó esztendeiben is rendszeresen hirdette Isten vigasztaló ígését a nagyváradi-velencei idősök otthonában és más gyülekezetekben is.

Életének 91. évében, 2020. október 13-án hazaszólitotta őt könyörülő Ura. Földi porsátorát október 18-án kísérték utolsó útjára a magyargoroslói református ravatalozóból.

A kegyelmes és életet munkáló Isten vigasztalását, könnyeket letörölő jóságát érezték és tapasztalják meg a rá emlékezők.

A HARANGSZÓ SZERKESZTŐSÉGE

Reménykedő szívvel

Kedves Barátaim!

Összeszorult szívvel írom ezt a levelet. Gyülekezetünk egyik ifis kislányánál, Farkas Klaudiánál csontrákot diagnosztizáltak. A jobb lábában megjelenő, mintegy 7-8 centiméter átmérőjű oszteosarkóma a lehető legnagyobb aggodalomra ad okot.

Klaudia hűséges ifisünk, tavaly konfirmált, és jó volt látni, ahogy elindult a hit és a lelki élet útján. Imádságai, megszólalásai és kérdései mélyülő Isten-kapcsolatról tettek tanúbizonyságot. Készült az életre. A nagyváradi művészeti líceumba jár, nagyon szépen és tehetségesen rajzol.

Hirtelen borult a családra és gyülekeztünk az aggodalom és a félelem nehéz, sötét árnyéka. Emberileg és orvosilag jó eséllyel lehet műteni és kezelni Klaudiát, egy budapesti szakintézet orvosprofesszora el is vállalta a műtétet. Istenünket pedig irgalmasnak és kegyelmesnek ismertük meg már olyan sokszor!

Segítségüket szeretnénk kérni! A műtét 15-16 ezer eurós költségének egy részét a család fedezni tudja, de a teljes költség meghaladja erejüket. Az állami intézményeink a maguk homályos, halogató nehézségükkel inkább elkeseredésre adnak okot. Csak egymásra számíthatunk.

Emberileg ez az összeg összegyűjthető! Ha mellénk álltok ebben az ügyben, akkor Klaudiának lehet hosszú, szép élete, lehet feleség és édesanya! Kérlek benneteket, hogy ajándékozzuk meg ezzel Klaudiát!

Ha Isten Lelke arra indít benneteket, akkor adományaitokat az alábbi, erre a célra nyitott bankszámlaszámokon tehetitek meg.

FARKAS ANDREI IULIU

RON számla: RO73 BTRL RONC RT05 3610 2502

EUR számla: RO50 BTRL EURC RT05 3610 2501

BANCA TRANSILVANIA

Isten szerető irgalma vezesse Klaudiát és maradjon veletek!

ISKY ISTVÁN

#együttLaráért

Szilágyi Zoltán és Éva szilágycsehi református lelkipásztorok írják:

Egy beteg gyermek kezelésére kérünk segítséget, gyülekezeti tagjainknak az unokája ő, 5 éves kislány, akit vér- és csontvelőrákkal (fehérvérűséggel), szaknyelven akut lymphoblastos leukémiával diagnosztizáltak. Hároméves terápiára van szüksége, amelyet tízéves orvosi megfigyelés követ.

Lara orvosi ellátása, kezelése az Amerikai Egyesült Államokban történik, költsége 1,5 millió amerikai dollár, ezt az összeget családja önerőből nem tudja előteremteni.

EGY BLOGBEJEGYZÉS

Kedvesek! Szeretném megosztani veletek a gondolataimat, az érzéseimet, amelyek mostanában kavarnak bennem. Talán segít nekem, talán könnyebb lesz, ha kiírom magamból...

Ilyenkor, mikor a kis Laránk a kezeléseket kapja, a kemoterápiát és a szteroidokat, sajnos nincs túl jól. Ilyenkor nyugos, szomorú, kedvetlen és bágyadt. Ez engem is nagyon megvisel, újra és újra összeroppanok, bepánikolok és nagyon aggódom, de Lara előtt nem mutatom, álcázom, hiszen tudom, hogy Ő nem láthatja rajtam. Pedig a szívem szakad meg, mikor a kicsikét elkeseredettnek,

letörtnek, gyengének és szomorúnak látom. Ilyenkor folyton hozzám bújik, ami mindkettőnknek jó tesz.

„Ráakadtam” egy kis videóra... az egyik legkedvesebb videó számomra. Ahogy újra és újra megnéztem, könnyeimmel küszködve, eszembe jutott, milyen kis mókás, vidám és cserfes kislány volt a mi kis Laránk.

Mikor kapjuk vajon Őt, az igazi Laránkat vissza?! Annyira szeretném, ha újra ilyennek láthatnám, és minden rendben lenne...

Tudom, nem szabad a múltban élni, előre kell nézni és bízni! Én bízom is, és hiszem, hogy minden jóra fordul, hogy ezen túl leszünk egyszer és akkor újra visszakapjuk a mi kis cserfes, mindig vidám kincsünket!

Köszönöm, hogy vagytok nekünk! – írja az édesanya, Vass Melánia.

Ha teheti, segítségével vállaljon közösséget:

RON: RO04RNCB0215006014090002

EUR: RO79RNCB0215006014090010

Kedvezményezett: Vancza Ioan (nagyata)

Közlöny: Donație pentru Lara

Bővebb információk:

facebook.com/helpLara

Fricska – Zavartalanul?

Egy hajón az utasok között sok fiatal keresztény utazott és Istent dicsőítő énekeket énekeltek, sok utas öröme. Az egyik utas azonban, egy középkorú férfi, egyszerűen ki nem állhatta a fiatalok éneklését és bizonyágtételét. Bosszúságában a hajó másik végébe telepedett. Nem sokkal később egy másik csoport is rázendített, így hát lement az egyik terembe egy alsóbb szintre, remélve, hogy

ott nyugta lesz, azonban ez is hiú ábrándnak bizonyult.

Miután a negyedik helyéről is el kellett mennie, mérgesen az arra haladó pincérhez fordult:

– Tud egy olyan helyet, ahol nem zavar-nak ezek az emberek?

– Igen, uram – jött azonnal a válasz –, a pokolban!

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő: Ghittea-Szabó József Levente. Hírszerkesztő: Tokár Sándor. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó.

Korrekto: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Dr. Békefy Lajos, Fábián Tibor, Tokár Sándor, Tötös Beáta, Wagner Erik. Szerkesztőség: BH-410202 Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Tel.: 0726242824, 0259435386. E-mail: harangszo.ujzag@gmail.com

Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszo.ujzag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szent Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkész hivatalkon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.